Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Факултет по икономически и социални науки

ГОДИШЕН ДОКЛАД

на декана

за преподавателската и творческата дейност
във факултета и за неговото състояние
съгласно чл. 26, ал. 5, т. 4 от ЗВО

(ноември 2025 – октомври 2026 г.)

Пловдив
2026

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС И ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ.....2

1. Учебна дейност 2

2. Управление на качеството..... 17

3. Акредитация и следакредитационен контрол..... 19

II. РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ...21

1. Академичен състав 21

2. Атестационни процедури..... 21

3. Научноизследователска дейност 22

III. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ И ПАРТНЬОРСТВА.....26

1. Международно сътрудничество..... 26

2. Проектна дейност..... 28

3. Партньорства..... 30

4. Постижения на студентите на ФИСН 33

IV. ОТГОВОРНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТСКИТЕ РЕСУРСИ.....**34**

Уважаеми колеги,

Представеният годишен доклад обобщава основните аспекти на преподавателската и творческата дейност, както и актуалното състояние на Факултета по икономически и социални науки (ФИСН) през периода ноември 2025 г. – октомври 2026 г. Документът е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 26, ал. (5), т. 4 от *Закона за висшето образование* и чл. 47, т. 5 от *Правилника за устройството и дейността на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“*.

Докладът представя резултатите от дейността на академичния и административния състав на ФИСН, като отразява развитието на образователния процес, научноизследователската работа, международната и проектната активност във факултета. В него се съдържа информация, структурирана в съответствие с основните приоритети и направления, заложени във визията за развитието на ФИСН през периода 2023 – 2027 г. Проследени са ключовите тенденции и резултати, свързани с реализирането на целите на факултета, насочени към поддържане и усъвършенстване на качеството на обучението, развитие на научната и проектната дейност, както и към разширяване на взаимодействието с академични и институционални партньори на национално и международно ниво.

I. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС И ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ

1. Учебна дейност

Сред основните приоритети през отчетния период е изпълнението на утвърдения план-прием за учебната 2026/2027 година по професионалните направления (ПН), в които ФИСН провежда обучение в ОКС „бакалавър“. Кандидатстудентската кампания изисква активна и целенасочена работа за представяне на образователните възможности на факултета и привличане на кандидати в условията на конкуренция между висшите училища. Особено внимание е отделено на информирането за условията за прием, съдържанието на предлаганите специалности и перспективите за професионална реализация.

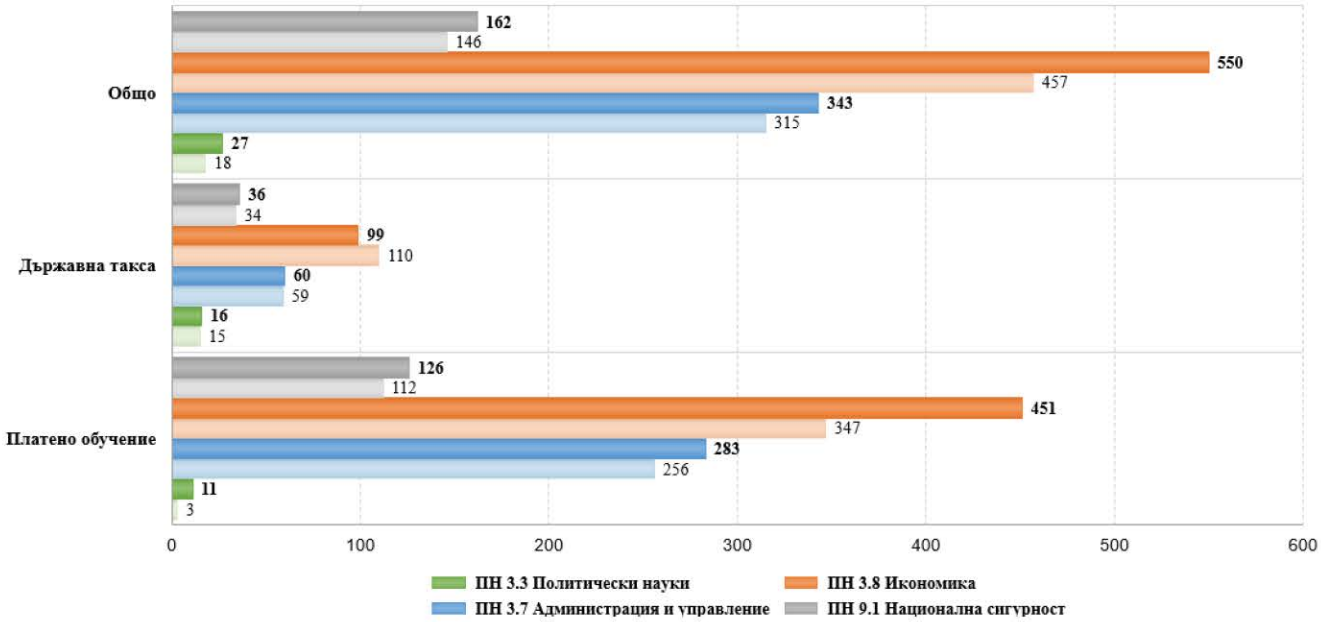
Допълнително предизвикателство пред реализирането на план-приема и през настоящата година представляваха специфичните изисквания за заемане на местата под условие в ПН 3.8. „Икономика“ и ПН 3.7. „Администрация и управление“. Възможностите за кандидатстване за тези места са разширени чрез организиране на общ конкурсен изпит по математика (ОКИМ) на 26 юни 2026 г., съвместно с Тракийския университет – Стара Загора и Русенския университет „Ангел Кънчев“. Така, наред с оценката от държавния зрелостен изпит по математика, кандидатите получиха възможност да участват в класирането и с резултат от общия конкурсен изпит.

В отговор на посочените предизвикателства продължи целенасочената работа за утвърждаване на образователния профил на ФИСН и привличане на интереса на кандидат-студентите. Актуализирани бяха информационните материали и съдържанието на факултетния сайт, осъществено е участие в университетските инициативи за представяне на образователните програми и се поддържа активно присъствие в социалните и електронните медии. Съществено място в тази дейност заема надграждането на установените дългогодишни партньорства със средните училища. Чрез съвместни инициативи и непосредствено общуване с ученици и учители са представени възможностите за обучение във факултета и перспективите за професионална реализация, като продължава подкрепата за кариерното ориентиране и осъзнатия избор на висше образование.

Постигнатите резултати от кандидатстудентската кампания утвърждават позициите на ФИСН като предпочитан избор за висше образование и дават основание за висока оценка на положените общи усилия. Засиленият интерес към обучението във факултета отразява доверието в неговите академични традиции, образователен профил и възможности за професионална реализация. Особен принос за утвърждаването на доброто име на ФИСН имат нашите студенти и възпитаници. Техните постижения, професионална реализация и споделен опит от обучението са убедително свидетелство за качеството на подготовката във факултета и имат съществено значение за избора на бъдещите студенти.

1.1. ОКС „бакалавър“

За учебната 2026/2027 година в ОКС „бакалавър“ са записани **1082 първокурсници** – със 146 повече спрямо предходната година, което представлява **увеличение с 15,60%**. Този резултат надгражда постигнатото през годините и потвърждава устойчивия интерес към обучението във ФИСН. От новоприетите студенти 211 се обучават по държавна поръчка, а 871 – срещу заплащане Увеличението на приема във всяко от четирите професионални направления отразява нарастващия интерес към обучението във факултета като цяло. Особено значение има увеличението в ПН 3.3. „Политически науки“, където са записани 27 първокурсници при 18 през предходната година, или с 50% повече. След възстановяването на приема през учебната 2025/2026 година нарастващият брой първокурсници създава предпоставки за устойчивото развитие на направлението. По този начин се запазва важна част от академичните традиции на ФИСН – да провежда обучение и научни изследвания в икономиката, управлението, политическите науки и националната сигурност. Обобщена информация за приетите студенти по професионални направления, специалности и форми на обучение е представена на *Фигура 1.*, *Фигура 2.* и *Фигура 3.*

Фигура 1. Разпределение на приетите във ФИСН студенти (бр.) през учебните 2025/2026 г. (светли цветове) и 2026/2027 г. (тъмни цветове) по професионални направления и вид на таксата за обучение

В професионално направление *3.8. „Икономика“* за учебната 2026/2027 година са записани 550 първокурсници спрямо 457 през 2025/2026 г. Увеличението с 93 студенти, или 20,35%, е най-голямото в абсолютна стойност сред четирите направления. Делът му в общия прием на факултета нараства от 48,82% на 50,83%, което показва, че ПН запазва водещото си място по брой новоприети студенти.

При обучението срещу заплащане приемът се увеличава от 347 на 451 студенти. По държавна поръчка са записани 99 студенти при 106 утвърдени места. От тях 21 са за прием под условие с оценка от държавен зрелостен изпит по математика или от общия конкурсен изпит по математика. Заети са 14 от тези места, а седем остават незапълнени. За сравнение, през предходната година са записани 110 студенти по държавна поръчка, като утвърденият прием е надхвърлен, поради наличието на кандидати с равни състезателни балове. Това обстоятелство обяснява част от разликата между двете години и следва да се отчита при оценката на изпълнението на план-приема.

В професионално направление *3.7. „Администрация и управление“* за учебната 2026/2027 година са записани 343 първокурсници спрямо 315 през 2025/2026 г. Увеличението с 28 студенти, или 8,89%, отразява продължаващия интерес към специалностите в направлението. Броят на приетите срещу заплащане нараства от 256 на 283, а на записаните по държавна поръчка – от 59 на 60. Утвърденият план-прием по държавна поръчка е 69 места, от които 14 са за прием под условие с оценка от държавен зрелостен изпит по математика или от общия конкурсен изпит по математика. При записани 60 студенти девет места остават незаети, от което става ясно, че изискването за оценка по математика продължава да бъде съществено обстоятелство при изпълнението на тази част от приема.

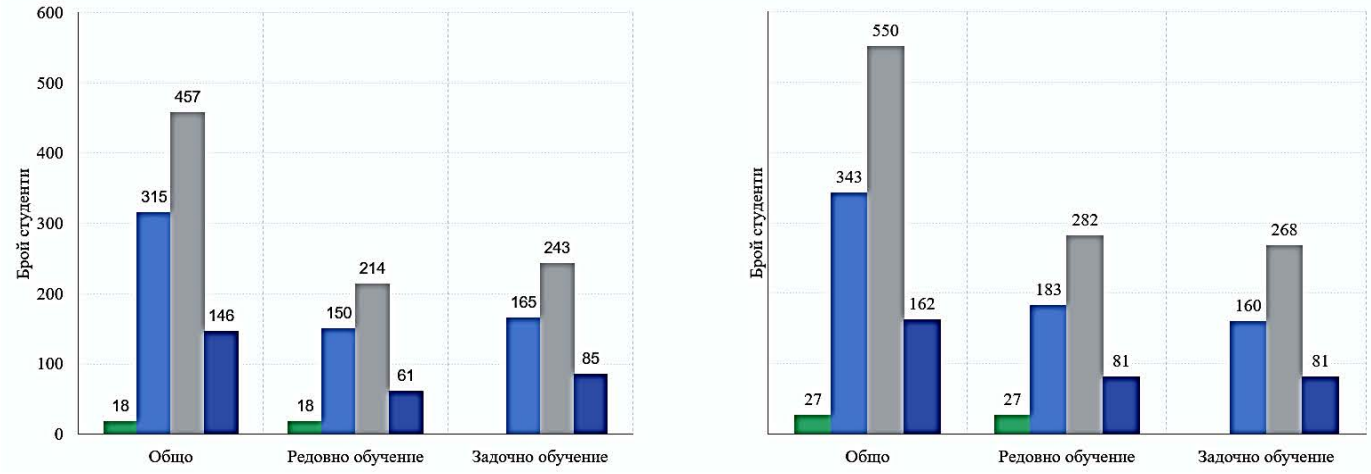
Нарастване се отчита и в трите специалности: в „Бизнес мениджмънт“ са записани 190 студенти при 171 през предходната година, в „Публична администрация“ – 69 при 67, а в „Мениджмънт на туристическия бизнес“ – 84 при 77 за миналата учебна година. Основният принос за общото увеличение има обучението срещу заплащане, докато броят на приетите по държавна поръчка остава близък до миналогодишния.

В професионално направление *9.1. „Национална сигурност“* за учебната 2026/2027 година са записани 162 първокурсници спрямо 146 през 2025/2026 г. Приемът нараства с 16 студенти, или 10,96%, като увеличение се отчита и при двата начина на финансиране. По държавна поръчка са записани 36 студенти при 34 през предходната година, а срещу заплащане – 126 при 112. Посочените резултати потвърждават устойчивия интерес към подготовката в областта на националната сигурност. Новоприетите са разпределени равномерно между двете форми на обучение – по 81 студенти в редовна и задочна форма. За сравнение, през 2025/2026 г. в редовна форма са записани 61, а в задочна – 85 студенти. Следователно общото увеличение през настоящата година се дължи на по-високия прием в редовна форма, при запазен значителен брой на избралите задочна форма на обучение.

В професионално направление *3.3. „Политически науки“* за учебната 2026/2027 година са записани 27 първокурсници при 18 през предходната година. От тях 16 се обучават по държавна поръчка, а 11 – срещу заплащане, спрямо съответно 15 и 3 през 2025/2026 г.

След възстановяването на приема през миналата учебна година направлението привлича повече студенти, като увеличението е предимно в обучението срещу заплащане. Този резултат

дава основание за положителна оценка на изминалата кампания и създава по-добра основа за последователното развитие на специалност „Политология“. Запазването на обучението в нея продължава дългогодишна академична традиция и осигурява приемственост в преподаването и научните изследвания в областта на политическите науки във ФИСН.

Фигура 2. Разпределение на приетите във ФИСН студенти (бр.) през 2025/2026 г. (вляво) и 2026/2027 г. (вдясно) по професионални направления и форма на обучение

Обобщените данни, представени на *Фигура 2.*, показват увеличение на приема и в двете форми на обучение, съпътствано с промяна в съотношението между тях. За учебната 2026/2027 година в редовна форма на обучение са записани 573 първокурсници при 443 през 2025/2026 г., а в задочна – 509 при 493. Двете форми запазват относително близки относителни дялове спрямо общия прием, но през настоящата година редовната форма на обучение заема водещо място. Нейният дял нараства от 47,33% на 52,96%, докато този на задочната форма намалява от 52,67% на 47,04%.

Основен принос за общото увеличение на приема във ФИСН има редовната форма на обучение, в която са записани със 130 студенти повече, или нарастване с 29,35%. При задочното обучение увеличението е с 16 студенти, или 3,25%. Така близо девет десети от увеличението на приема се дължат на по-високия брой записани в редовна форма. Същевременно намаляването на относителния дял на първокурсниците от задочна форма на обучение не означава намаляване в общия брой на избралите го кандидати, а е следствие от по-бързото нарастване на избралите редовна форма на обучение.

В *ПН 3.8. „Икономика“* увеличение се отчита и при двете форми. В редовната форма са записани 282 студенти при 214 през предходната година, а в задочната – 268 при 243. По-високият прираст на студентите, избрали редовното обучение, променя съотношението: стойността на относителния му дял нараства от 46,83% на 51,27%. Направлението има най-голям принос в абсолютна стойност за увеличението на приема както в редовна, така и в задочна форма на обучение.

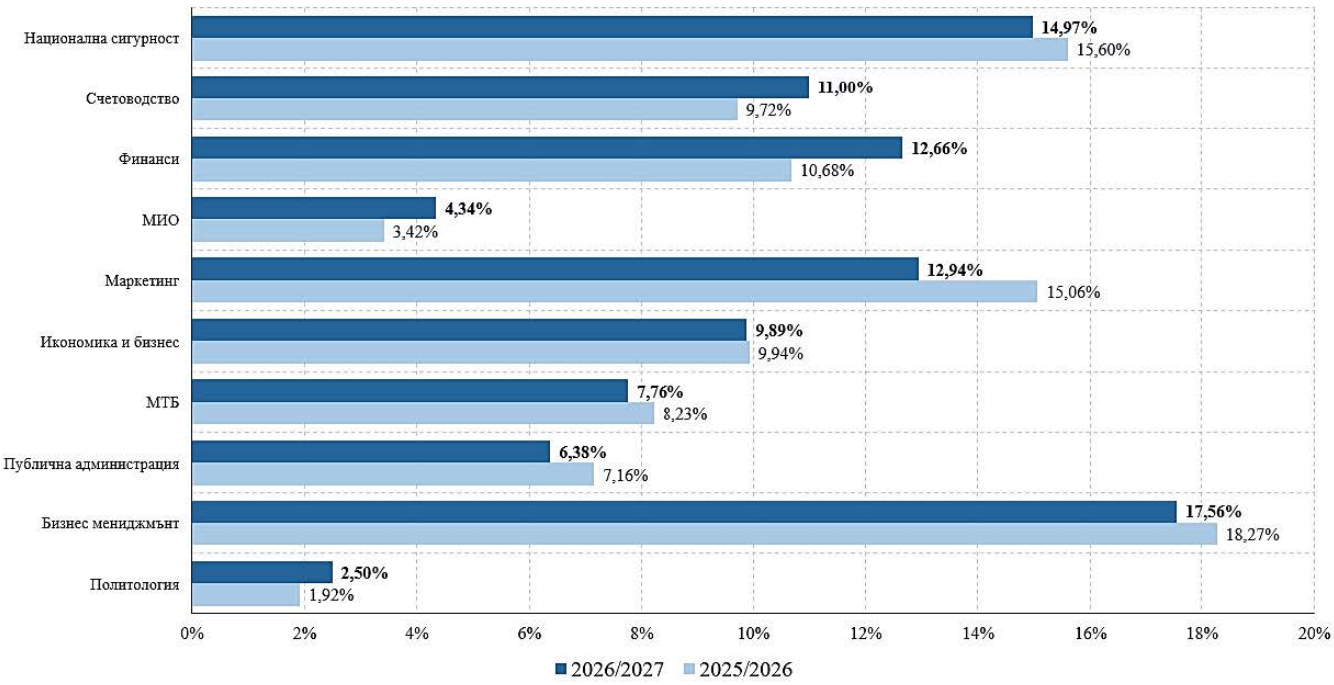
В *ПН 3.7. „Администрация и управление“* приемът в редовна форма на обучение се увеличава от 150 на 183 студенти, докато този в задочна форма намалява от 165 на 160. В резултат на това относителният дял на първокурсниците, обучаващи се в редовна форма на обучение достига

53,35% при 47,62% през 2025/2026 г. Така редовната форма на обучение вече обхваща повече от половината новоприети в направлението, докато задочната запазва близка до миналогодишната численост.

При *ПН 9.1. „Национална сигурност“* се достига равномерно разпределение – по 81 първокурсници в редовна и задочна форма. За сравнение, през предходната година съответните стойности са 61 и 85. Увеличението с 20 студенти в редовна форма на обучение и намалението с четирима в задочната форма водят до изравняване на броя на новоприетите в двете форми. Промяната в съотношението между тях следва да се разглежда преди всичко във връзка с увеличения план-прием по държавна поръчка, съсредоточен в редовната форма на обучение.

В *ПН 3.3. „Политически науки“* всички 27 новоприети студенти са в редовна форма спрямо 18 приети през 2025/2026 г., което също допринася за нарастването на нейния общ относителен дял.

Като цяло данните показват нарастване на приема в редовна форма във всяко от четирите професионални направления. Същевременно значителният дял на задочните студенти потвърждава необходимостта факултетът да продължи да предлага възможности за обучение чрез съчетаване на висшето образование с трудовата заетост и личните ангажименти на студентите. Организацията на учебните занятия, практическата подготовка и достъпът до учебни ресурси следва да отчитат особеностите на всяка форма при запазване на общите изисквания към качеството на образователния процес.

Фигура 3. Разпределение на приетите във ФИСН студенти по специалности (отн. дял в %) през учебните 2025/2026 г. и 2026/2027 г.

Разпределението на приетите студенти по специалности през учебната 2026/2027 година, представено на *Фигура 3*, показва увеличение на броя на първокурсниците в девет от десетте бакалавърски специалности, като относителните дялове са изчислени спрямо общия прием във ФИСН за съответната година.

В специалност *„Политология“* са записани 27 първокурсници при 18 през предходната година, а делът ѝ нараства от 1,92% на 2,50%. Увеличението след възстановяването на приема през 2025/2026 г. е съществен напредък към устойчивото развитие на специалността и продължаването на обучението по политически науки във факултета.

Специалност *„Бизнес мениджмънт“* запазва водещото си място по брой новоприети във ФИСН със 190 студенти спрямо 171 през предходната година. Въпреки увеличението с 19 първокурсници делът ѝ намалява от 18,27% на 17,56%. Това се дължи на по-бързото нарастване на общия прием, при запазен и разширяващ се интерес към самата специалност.

В *„Публична администрация“* са записани 69 студенти при 67 през 2025/2026 г. Относителният дял намалява от 7,16% на 6,38%, но действителният брой на първокурсниците бележи слабо увеличение. Това означава, че промяната показва по-умерено нарастване спрямо останалите специалности, а не намаляване на приема.

В *„Мениджмънт на туристическия бизнес“* първокурсниците се увеличават от 77 на 84, докато относителният дял се променя от 8,23% на 7,76%. Приемът нараства със седем студенти, което потвърждава запазения интерес към обучението в областта на туризма, а по-ниският относителен дял отразява различния темп на увеличение в рамките на факултета.

В специалност *„Икономика и бизнес“* са записани 107 студенти спрямо 93 през предходната година. Делът остава почти непроменен – 9,89% при 9,94% за 2025/2026 година. Увеличението с 14 първокурсници следва близка тенденция до общото нарастване на приема и позволява на специалността да запази своето място в разпределението на първокурсниците.

В специалност *„Маркетинг“* броят на записаните остава практически на миналогодишното равнище – 140 при 141 студенти. Намалението на дела от 15,06% на 12,94% произтича основно от увеличения прием в останалите специалности. Незначителната промяна в числеността показва устойчивост на приема, като „Маркетинг“ все още запазва третото място по брой първокурсници във ФИСН.

В специалност *„Международни икономически отношения“* приемът се увеличава от 32 на 47 студенти, а делът нараства от 3,42% на 4,34%. Увеличението с 15 първокурсници, или 46,88%, е най-високото в относително изражение сред икономическите специалности. Макар високият процент на увеличение да се дължи в голяма степен на по-малкия брой приети през предходната година, нарастването с 15 първокурсници е съществен положителен резултат за специалността.

Специалност *„Финанси“* отчита най-голямото увеличение в абсолютна стойност сред всички бакалавърски специалности – от 100 на 137 студенти. Делът ѝ нараства от 10,68% на 12,66%. Приемът е с 37% по-висок спрямо предходната година, което определя съществения принос на специалността за общото увеличение на приема във факултета.

В специалност *„Счетоводство“* са записани 119 първокурсници при 91 през 2025/2026 г., а относителният дял се увеличава от 9,72% на 11,00%. Нарастването с 28 студенти, или 30,77%, е второто по големина в абсолютна стойност сред специалностите. Заедно със специалност „Финанси“ то осигурява близо 70% от увеличението на приема в ПН 3.8. „Икономика“.

В специалност *„Национална сигурност“* приемът достига 162 студенти спрямо 146 през предходната година. Независимо от намалението на дела от 15,60% на 14,97%, специалността запазва второто място по брой новоприети студенти във ФИСН. Увеличението с 16 първокурсници потвърждава продължаващия интерес към обучението в тази област.

Като цяло резултатите показват, че увеличението на приема обхваща почти всички предлагани специалности. Най-съществен принос в абсолютна стойност имат специалностите „Финанси“, „Счетоводство“ и „Бизнес мениджмънт“, докато „Политология“ и „Международни икономически отношения“ отбелязват значително нарастване спрямо досегашната си численост. Същевременно „Бизнес мениджмънт“, „Национална сигурност“ и „Маркетинг“ запазват мястото си сред специалностите с най-много първокурсници. Посочените различия подчертават необходимостта относителните дялове да се разглеждат заедно с действителния брой записани, за да се даде точна оценка на постигнатото във всяка специалност.

През отчетния период учебната дейност във ФИСН обхваща провеждането и приключването на учебната 2025/2026 година и подготовката и началото на учебната 2026/2027 година. Организацията на обучението се осъществява съобразно действащите нормативни изисквания, вътрешните правила на университета, утвърдените учебни планове и академичния календар. Основна задача е осигуряването на последователност в учебната работа и на необходимите условия за провеждане на занятията в различните образователни степени и форми на обучение.

При планирането се отчита броят на студентите, разпределението им по специалности и курсове, характерът на изучаваните дисциплини и предвидените практически занятия. Учебните разписания и преподавателската натовареност се съгласуват с възможностите на залите и тяхното техническо оборудване, така че да се осигури изпълнение на учебните планове и добра организация и последователност в провеждането на занятията. Особено внимание изисква подготовката за новата учебна година с оглед на увеличения прием и необходимостта учебните групи и потоци да бъдат съобразени с действителния брой записани студенти, както и с капацитета на учебните зали.

Наред с провеждането на лекциите и семинарните занятия, организацията на учебния процес включва планирането на изпитните сесии, консултациите и самостоятелната подготовка на студентите. Особено внимание се отделя на своевременното оповестяване на графиците, изискванията за подготовка и начина на оценяване, както и на възможностите за обсъждане на възникнали въпроси с преподавателите и студентите. Сътрудничеството между катедрите, факултетното ръководство и служителите осигурява необходимата съгласуваност при изпълнението на тези задачи.

Към момента на изготвяне доклада за учебната 2026/2027 година във ФИСН се обучават 2962 студенти в образователно-квалификационна степен „бакалавър“. В сравнение с общия брой от 2694 студенти, посочен през предходния доклад, увеличението е с 268 студенти, или 9,95%. Данните обхващат обучаваните във всички курсове и форми на обучение и отразяват общата численост на бакалаврите, която следва да се разграничава от броя на новоприетите първокурсници. Подробното разпределение по професионални направления, специалности и форми на обучение е представено в *Таблица 1*.

Най-голям е броят на студентите в ПН 3.8. „Икономика“ – 1485, които представляват 50,14% от всички бакалаври във факултета. В ПН 3.7. „Администрация и управление“ се обучават 900 студенти, или 30,38%. Двете направления обхващат общо малко над четири пети от бакалавърския състав и имат определящо значение за обема на учебната работа във ФИСН. ПН 9.1. „Национална сигурност“ включва 513 студенти, или 17,32%, а ПН 3.3. „Политически науки“ – 64 студенти, или 2,16%. В последното направление се обучават 53 студенти в специалност „Политология“ и 11 в „Международна политика и бизнес дипломация“.

Таблица 1. Обучавани студенти в ОКС „бакалавър“ във ФИСН в началото на 2026/2027 уч. година

Професионално направление и специалност	Общо	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение
ПН 3.3. Политически науки	**64**	**64**	**–**
1. Политология	53	53	–
2. Международна политика и бизнес дипломация	11	11	–
ПН 3.7. Администрация и управление	**900**	**449**	**451**
1. Бизнес мениджмънт	514	256	257
2. Публична администрация	184	88	96
3. Мениджмънт на туристическия бизнес	202	105	97
ПН 3.8. Икономика	**1485**	**783**	**702**
1. Икономика и бизнес	264	131	133
2. Маркетинг	390	171	219
3. Международни икономически отношения	126	126	–
4. Финанси	361	190	171
5. Счетоводство	344	165	179
ПН 9.1. Национална сигурност	**513**	**234**	**279**
1. Национална сигурност	513	234	279
Общо	**2962**	**1530**	**1432**

Разпределението между двете форми на обучение е близко до равномерно. В редовна форма се обучават 1530 студенти, или 51,65%, а в задочна – 1432, или 48,35%. Зад общото съотношение обаче се открояват различия между направленията. В ПН „Икономика“ студентите, обучаващи се в редовна форма на обучение са 783, а тези в задочна – 702. В ПН „Администрация и управление“ числеността е почти изравнена – съответно 449 и 451. В ПН „Национална сигурност“ задочните студенти са повече – 279 при 234 в редовна форма. Тези особености имат значение за съставянето на разписанията, провеждането на семинарните занятия и осигуряването на възможности за самостоятелна подготовка и консултации.

По специалности най-много са обучаваните студенти по „Бизнес мениджмънт“ (514 студенти) и „Национална сигурност“ – 513 студенти, следвани от „Маркетинг“ с 390, „Финанси“ с 361 и „Счетоводство“ с 344. Значителен брой студенти се обучават и по специалност „Икономика и бизнес“ – 264, „Мениджмънт на туристическия бизнес“ – 202, „Публична администрация“ – 184, и „Международни икономически отношения“ – 126. Различната численост на обучаваните по отделните специалности изисква учебната работа да бъде планирана според действителните потребности на конкретните курсове и групи.

Увеличението на общия брой бакалаври разширява обхвата на образователната дейност на факултета и ангажираните колеги по нейното осигуряване. Наред с организацията на занятията съществено значение имат навременното административно обслужване, достъпът до учебни материали и възможностите за непосредствена работа с преподавателите. За последващата оценка на развитието е важно общата численост да се проследява заедно с напредъка по курсове и завършилите обучение. По този начин резултатите от приема могат да бъдат разглеждани във връзка с

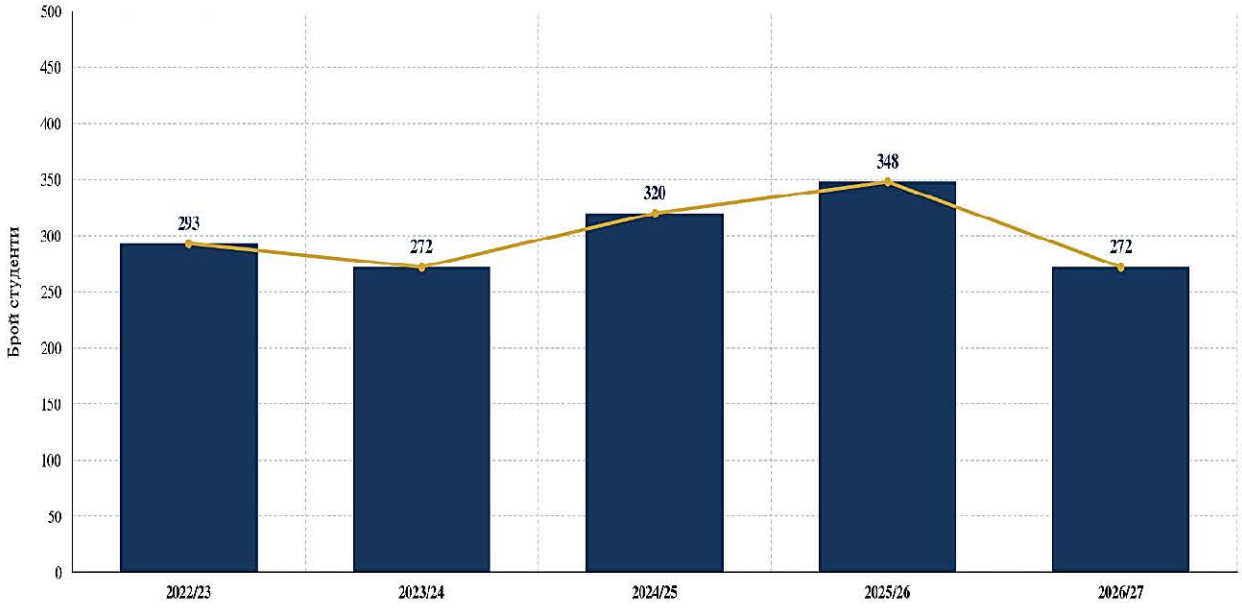
т. нар. „жизнен цикъл на студентите“ – от началото на обучението до придобиването на образователната степен.

Данните за общия брой обучавани студенти, разгледани заедно с резултатите от настоящата кандидатстудентска кампания, потвърждават устойчивия интерес към специалностите на ФИСН. Нарастването на приема и запазеното значимо участие на двете форми на обучение показват мястото на факултета в подготовката на специалисти в областта на икономиката, управлението, политическите науки и националната сигурност. Същевременно се вижда необходимост от активен и постоянен анализ в рамките на отделните катедри на Факултета относно причините, поради които част от студентите прекъсват или изцяло избират да прекратят своето обучение, във втори, трети и четвърти курс.

Поддържането на този интерес изисква последователна работа по обновяването на учебното съдържание и съобразяването му с промените в държавната образователна политика и съвременните изисквания към подготовката на специалистите. В тази връзка съществено значение имат сътрудничеството с работодатели и институции, възможностите за практически занятия и стажове, както и мненията на студентите и завършилите факултета. Те дават основа за оценка на това доколко придобиваните знания и умения отговарят на задачите, които бъдещите специалисти ще решават.

1.2. ОКС „магистър“

Динамиката относно приема на студенти в ОКС „магистър“ по учебни години е представена на *Фигура 4*.

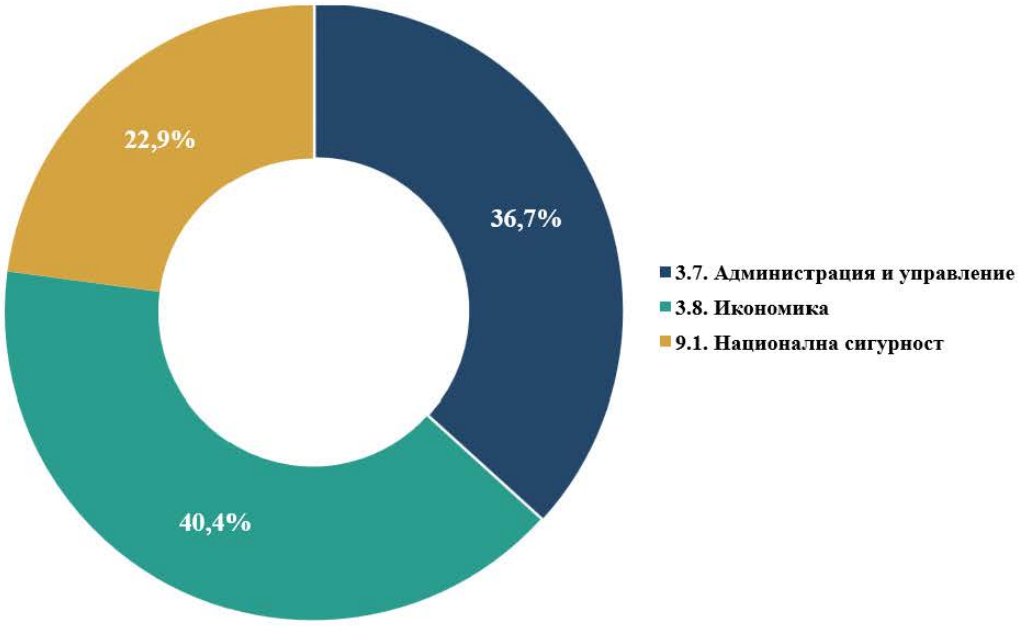

Фигура 4. Приети студенти в магистърските програми на ФИСН през периода 2022-2026 г.
*Данните за 2026/2027 г. са регистрирани към 19.10.2026 г. и са на основата на подадени до този момент документи от кандидат-магистрите

През отчетния период интересът към магистърските програми на ФИСН продължава да се запазва на устойчиво равнище. Въпреки наличието на близки по наименование специалности,

предлагани от други университети, Факултетът успява да задържи вниманието на кандидат-магистрите чрез актуалните учебни планове, практическата насоченост на обучението и доброто съчетание между теория и практика. Посочената тенденция е показателна за доверието към качеството на образователния процес и за признанието към ФИСН като конкурентна академична среда. Това е особено важно в контекста на големия брой магистърски програми в професионалните направления, по които ФИСН обучава студенти, както и на продължаващото разширяване на възможности за обучение в дистанционна форма на обучение, предлагани в други висши училища.

Магистърските програми на ФИСН привличат както възпитаници на факултета, така и завършили бакалаври от други факултети на Пловдивския университет и от редица висши училища в страната. Сред тях са Софийският университет, Университетът за национално и световно стопанство, Икономическият университет – Варна, Стопанската академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, Нов български университет и Великотърновският университет. Интерес проявяват и кандидати, завършили университети във Великобритания, Германия, Нидерландия, Русия, Турция, Италия и други държави. Различният образователен и професионален опит на приетите магистри обогатява процеса на обучение и създава повече възможности за обсъждане на учебното съдържание.

Фигура 5. Разпределение на обучаваните студенти в магистърските програми на ФИСН по професионални направления през учебната 2026-2027 г.

Данните, представени на Фигура 5., показват, че през учебната 2026/2027 година най-голям относителен дял от обучаваните магистри във ФИСН заема ПН 3.8. „Икономика“ – 44,3%. Следват ПН 3.7. „Администрация и управление“ с 36,7% и ПН 9.1. „Национална сигурност“ със 22,9%. Разпределението показва, че обучението в магистърските програми е съсредоточено в областта на икономиката и управлението, които обхващат 77,1% от обучаваните магистри. Същевременно участието на ПН „Национална сигурност“ допълва обхвата на обучението и запазва установеното съотношение между основните направления на Факултета.

Ежегодно в учебния процес се наблюдават промени в студентския статус, свързани с прекъсвания, премествания или напускане. Част от студентите прекъсват обучението си по различни причини – лични, здравословни, финансови, свързани с професионална заетост или слаб успех.

Най-голям относителен дял сред прекъсналите имат студентите от първи и втори курс, когато приспособяването към университетските изисквания и изграждането на навици за самостоятелна работа са особено важни за успешното обучение. Сред основните затруднения се открояват неявяването на семестриални изпити и ниска мотивацията за продължаване на обучението. В по-горните курсове прекъсванията и преминаването между редовна и задочна форма по-често са свързани с временни лични затруднения или с необходимостта от съчетаване на образованието с трудова заетост. Предвидените възможности за продължаване на обучението позволяват тези обстоятелства да бъдат съобразени, без да се променят изискванията към подготовката на студентите.

Същевременно през отчетния период повече от двадесет студенти от други висши училища са избрали да продължат обучението си във ФИСН. Този избор допълва положителните резултати от приема и отразява доверието към Факултета. При включването на прехвърлените студенти в учебния процес съществено значение имат признаването на положените изпити по установения ред, определянето на необходимите приравнителни изпити и навременното разясняване на изискванията за продължаване на обучението.

Успешното завършване е важен показател на резултатите от образователната дейност на ФИСН. Неговото проследяване следва да обхваща не само броя на дипломираните, но и завършването в предвидения срок, причините за забавяне и възможностите за преодоляването им. Усилията в тази посока обединяват качеството на преподаването, последователните изисквания към подготовката и навременната подкрепа за студентите. Целта е интересът към обучението във ФИСН да намира продължение в придобита образователна степен и добра основа за професионално развитие.

1.3. ОНС „доктор“

За учебната 2025/2026 г. са обявени 8 конкурса за докторантури в професионалните направления 3.7.; 3.8. и 9.1. За същия период са зачислени осем докторанти в редовна форма на обучение и един докторант в задочна форма на обучение.

За настоящата 2026/2027 г. са обявени общо 8 конкурса за докторанти, като 7 конкурса в редовна форма на обучение и 1 конкурс в задочна форма в три професионални направления – 3.7. Социално управление; 3.8. Икономика и 3.3. Политически науки, които предстоят да бъдат реализирани в началото на следващата календарна година.

През отчетния период във ФИСН се обучават тридесет и пет докторанти, разпределени по обучаващи звена, както следва:

(1) Катедра *„Управление и количествени методи в икономиката“* – 14 докторанти (докторска програма „Икономика и управление (индустрия) – 7 докторанти; докторска програма „Социално управление“ – 7 докторанти).

(2) Катедра *„Маркетинг и МИО“* – 2 докторанти (докторска програма „Маркетинг“).

(3) Катедра *„Икономически науки“* – 2 докторанти (докторска програма „Политическа икономия“).

(4) Катедра *„Политически науки и национална сигурност“* – 13 докторанти (докторска програма „Политически науки“ – 3 докторанти; докторска програма „Национална сигурност“ – 10 докторанти).

(5) Катедра *„ Финанси и счетоводство“* – 4 докторанти (докторска програма „Финанси и счетоводство“).

Трябва да се има предвид, че през отчетния период един от обучаваните докторанти е придобили ОНС „доктор“, а седем от тях са отчислени с право на защита.

През периода ноември 2025 – октомври 2026 г. във ФИСН беше успешно проведен и един конкурс по проект „Подкрепа за развитие на проектна докторантура на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+). Зачислен е и един докторант в редовна форма на обучение по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.

Данните за обучаваните докторанти във Факултета по икономически и социални науки през периода ноември 2025 – октомври 2026 г. са представени в *Таблица 2*.

Таблица 2. Обучавани, отчислени с право на защита и защитили докторанти във ФИСН по професионални направления, докторски програми и форма на обучение през отчетния период

Име, презиме, фамилия на докторанта	**Научен ръководител**	**Дата на зачисляване на докторанта**	**Докторска програма, форма на докторантура и начин на финансиране**	**Тема на дисертацията**	**Срок на завършване на докторантурата**
Професионално направление 3.3. Политически науки					
Ралица Вениславова Тодорова*	проф. д.н. Румен Кънчев	01.08.2021	Политически науки, редовна, държавна поръчка	„Трансформация на енергийната политика на страните-членки на Европейския съюз от Балканския вектор и Русия“	2026
Златомир Росенов Дьовленски*	доц. д.п.н. Мария Андонова Пиргова	01.03.2023	Политически науки; редовна, държавна поръчка	„Трансформация в енергийната политика на България като част от националната сигурност в периода 2009-2022 година“	2026
Ирина Юлий Абаджиева-Репуц	доц. д.п.н. Мария Андонова Пиргова	01.03.2024	Политически науки; редовна, държавна поръчка	„Политологични аспекти на института на съдебните заседатели и ролята му за гарантиране върховенството на закона и правовата държава“	2027
Професионално направление 3.7. Администрация и управление					
Татяна Стоянова Зафирова*	доц. д-р Ангел Димитров	01.03.2022	Социално управление; задочна, държавна поръчка	„Антикризисна стратегия за развитие на здравеопазването в България (на примера на многопрофилно болнично заведение)“	2026
Таня Рангелова Моллова*	доц. д-р Веселина Жекова	01.08.2023	Социално управление; редовна, държавна поръчка	„Устойчиви административни услуги в контекста на електронното управление“	2026

Рая Руменова Генова	доц. д-р Гергана Димитрова	01.03.2024	Социално управление; редовна, държавна поръчка	„Ефективно управление в условия на дигитализация-ключови умения“.	2027
Теодора Василева Ангелова	доц. д-р Мина Николаева Ангелова	01.08.2024	Социално управление; задочна, държавна поръчка	„Предизвикателства пред индивидуалната мотивация и моделите за мотивиране на прага на Индустрия 5.0“	2028
Радослава Николова Дамбулова-Цилкова	доц. д-р Мина Николаева Ангелова	01.03.2026	Социално управление; редовна, държавна поръчка	„Практики за управление на човешките ресурси в хибридни екипи“	2029
Теодора Атанасова Халачева	доц. д-р Веселина Жекова	01.08.2026	Социално управление; редовна, държавна поръчка	„Институцията Омбудсман в системата на публичното управление: възможности и перспективи“	2029
Илияна Славчева Караланова	доц. д-р Ангел Димитров	01.08.2026	Социално управление; задочна, държавна поръчка	„Управление на комуникациите със заинтересованите страни в сферата на публичния сектор“	2030
Професионално направление 3.8. Икономика					
Звездомира Христова Тодорова*	доц. д-р Маргарита Русева	01.03.2023	Икономика и Управление (индустрия), редовна, държавна поръчка	„Оценка на икономическата ефективност от внедряване на гъвкави управленски методи в индустриалното предприятие“	2026
Мария Йорданова Влаева*	доц. д-р Йорданка Любецка	01.08.2023	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Счетоводно изследване на социалните ефекти от стопанската дейност“	2026
Димитър Антонов Грънчев	доц. д-р Гергана Танева- Ангелова	01.03.2024	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Въздействие на новините върху основните индекси на водещи европейски фондови борси“	2027
Людмил Спасов Спасов	доц. д-р Стефан Райчев	01.03.2024	Политическа икономия; редовна, държавна поръчка	„Зелената икономика и пазарът на труда- активиране на младежите в риск“.	2027
Мартина Здравкова Димитрова	доц. д-р Васил Петков	01.08.2024	Маркетинг; редовна, държавна поръчка	„Брандът на лекаря специалист в международното здравеопазване“	2027
Георги Петев Грозев	доц. д-р Венета Марковска	01.03.2025	Финанси и счетоводство, редовна, държавна поръчка	„Съвременни стратегии за управление, оценка на рисковете и преход на собственост при микро и малки предприятия“	2028
Пейо Ивайло Старибратов	проф. д-р Галина Илиева	01.03.2025	Икономика и Управление (индустрия),	„Влияние на цифровата трансформация върху	2028

			редовна, държавна поръчка	дейността на индустриалните предприятия“	
Галина Димитрова Русева****	проф. д-р Таня Янкова-Лилова	01.05.2025	Икономика и управление (индустрия), редовна, държавна поръчка	„Икономическа ефективност на дигитализацията в малките и средни предприятия в контекста на Индустрия 5.0“	2030
Ясен Василев Петков****	проф. д-р Станимир Кабаиванов	01.05.2025	Икономика и управление (индустрия), редовна, държавна поръчка	„Счетоводни аспекти при иновативните системи за оптимизация на публичните финанси и услуги“	2030
Владимир Звезделинов Чакъров****	проф. д-р Станимир Кабаиванов	01.06.2026	Икономика и Управление (индустрия), редовна, държавна поръчка	„Оценка и управление на риска при инженерни и производствени проекти“	2029
Иво Здравков Ефтимов	доц. д-р Петър Атанасов Атанасов	01.03.2026	Финанси и счетоводство, редовна, държавна поръчка	„Възможности за развитие на секюритизацията чрез капиталовия пазар“	2029
Иоана Радославова Делигрозева	доц. д-р Маргарита Русева	01.03.2026	Икономика и управление (индустрия), редовна, държавна поръчка	„Интегриран модел за подпомагане и оценка на управленски решения в индустриални предприятия“	2029
Василена Стоянова Стоянова	доц. д-р Добринка Стоянова	01.03.2026	Политическа икономия; редовна, държавна поръчка	„Инвестициите като фактор за устойчивия икономически растеж: ефективност и механизми за въздействие“	2029
Анелия Антонова Алексиева-Малчева	доц. д-р Юлия Джабарова	01.08.2026	Маркетинг; редовна, държавна поръчка	„Влияние на културните фактори върху потребителските нагласи при навлизане на нов бранд на пазара“	2029
Алтин Алтерзиу*****	доц. д-р Ангел Димитров	01.12.2025	Икономика и Управление (индустрия)	„Сравнителен анализ на държавната политика в туризма в Албания и България: възможности за интеграция и развитие на двустранното туристическо сътрудничество“	2028
Професионално направление 9.1. Национална сигурност					
Александра Ивова Стефанова*	доц. д-р Иван Станчев	01.03.2023	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Повишаване на корпоративната киберустойчивост чрез изграждане на методология за обучение на служителите в организацията“	2026
Теодора Нелиянова Цонева*	проф. д.н. Николай Николов	01.03.2023	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Киберсигурността като елемент на активната корпоративна сигурност“	2026

Динко Славчев Атанасов	проф. д.н. Румен Кънчев	01.03.2023	Национална сигурност; задочна; държавна поръчка	„Повишаване на корпоративната киберустойчивост чрез изграждане на методология за обучение на служителите в организацията“	2027
Кирил Атанасов Григоров	проф. д.н. Николай Николов	01.12.2023	Национална сигурност; самостоятелна подготовка; платена форма на обучение	„Киберсигурност във финансовия сектор, като елемент на корпоративната сигурност“	2028
Станислав Атанасов Атанасов	проф. д.н. Илин Савов	01.03.2024	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Модел за ранно предупреждение при кибератаки“	2027
Таня Генова Стоилова	доц. д-р Иван Станчев	01.03.2024	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Прогнозиране на нелегалната миграция през държавната граница на Република България“	2027
Румен Бориславов Сеферинкин	проф. д.н. Николай Николов	01.08.2024	Национална сигурност; задочна; държавна поръчка	„Усъвършенстване на прогнозирането и управлението на риска при бедствия“	2028
Стефан Станчев Станчев	доц. д-р Иван Станчев	01.08.2024	Национална сигурност; задочна; държавна поръчка	„Международно сътрудничество при противодействие на хибридни заплахи за националната сигурност на Република България“	2028
Димитър Петков Димитров	доц. д-р Иван Станчев	01.03.2025	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Операции за освобождаване на отвлечени лица“	2028
Денис Стайков Петков	проф. д.н. Николай Николов	01.03.2026	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Управление на киберсигурността като продукт в контекста на съвременната среда за сигурност“	2029

*отчислени с право на защита към настоящия момент

**защитили докторанти към настоящия момент

*** прекъснали обучението си докторанти

**** проектна докторантура по *Проект BG05SFPR001-3.004-0016-C01 „Подкрепа за развитие на проектна докторантура на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+).*

*****редовна докторантура по реда на Постановление №103 на Министерски съвет от 1993г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.

През периода ноември 2025 г. – октомври 2026 г. докторантите на ФИСН участваха в научни прояви и обучения, организирани на факултетно и университетско равнище. Съществен принос за тяхната подготовка продължава да има *Университетският център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти „Academia Iuventutis“*. Провежданите от него лекции, семинари и срещи дават възможност за разширяване на знанията, споделяне на опит и запознаване

с изследователски подходи от различни научни области. Участията през отчетния период обхващат теми, свързани с обществените отношения, сътрудничеството на Балканите, приложението на изкуствения интелект в науката и развитието на регионите. Докторантите се включиха и в семинари и научни срещи, посветени на проблеми на градската среда. Форумът за новозачислени докторанти и създаването на клуб за съвместни инициативи допълниха възможностите за приобщаването им към университетската научна общност и установяване на сътрудничество с млади изследователи от други факултети.

Сред тези прояви е и *студентско-докторантската научна конференция „Икономика, управление и дигитализация“*, организирана от ФИСН и проведена на 15.10.2026 г. Участието в нея предостави възможност на студентите и докторантите да представят резултати от своята изследователска работа и да ги обсъдят с преподаватели и колеги. Подготовката на докладите допълва обучението чрез самостоятелно проучване, подбор на научни източници и обосноваване на изводите. Представянето им пред аудитория, от друга страна, развива уменията за ясно изложение и аргументирано обсъждане, а получените мнения и препоръки подпомагат последващата работа.

Наред с участието в научни прояви докторантите на ФИСН продължиха изпълнението на индивидуалните си планове и ангажиментите си по представяне на тримесечни и годишни отчети за напредъка по своята работа. Част от тях се включиха и в провеждането на учебни занятия, възложени от обучаващите катедри, което допълва подготовката им с преподавателски опит и подпомага тяхното академично развитие.

През отчетния период преподавателите на ФИСН работиха по обновяването на лекционните курсове, подготовката на учебни материали и разработването на програми за нови дисциплини. Извършен е и преглед на действащите курсове в Moodle ФИСН. Въпреки положените усилия в отделни курсове остават пропуски в учебното съдържание, които трябва да бъдат отстранени. Създаването на електронен курс предполага той да бъде подкрепен с необходимото съдържание, за да подпомага усвояването на знанията и самостоятелната подготовка на студентите. Всеки курс следва да съдържа ясно подредени учебни материали, указания за самостоятелна работа, изисквания към възложените задачи и информация за оценяването.

В тази връзка, през следващия период е необходимо да бъдат отстранени установените пропуски в електронните курсове и да се осигури регулярното обновяване на съдържанието им. Всеки студент и докторант следва да разполага с необходимите учебни материали и ясни указания за подготовка и изпълнение на възложените задачи. Осигуряването на този достъп е постоянна отговорност на преподавателите и катедрите и част от изискванията за качество на обучението във ФИСН.

2. Управление на качеството

Осигуряването на качеството на обучението във ФИСН изисква последователност между оценката на учебната работа, обсъждането на установените проблеми и предприемането на действия за тяхното преодоляване. През периода ноември 2025 г. – октомври 2026 г. Факултетната комисия по качество и акредитация (ФККА) осъществява конкретни дейности в тази посока чрез организиране на анкетни проучвания, участие във вътрешни и външни одити и подготовка за посещения на експертни групи по програмна акредитация.

През отчетния период бяха осъществени редица дейности, сред които основните са:

➢ Провеждане на анкетните проучвания във Факултета според приетия график, публикуван на специализираната страница на Комисията на следните групи респонденти:

- *Студентите* – относно организацията и качеството на учебния процес (проведено съгласно графика);
- *Студентите – относно конкретна учебна дисциплина* (включени и проведените анкети по доклади на ръководители на катедри във връзка с атестационни процедури на преподаватели);
- *Завършилите* професионалните направления на ФИСН относно удовлетвореността от обучението и приложимостта на полученото образование и професионалната реализация – проучването е проведено в деня на връчване на дипломите на абсолвентите на ФИСН.
- *Докторантите* – относно организацията и качеството на учебния процес;
- *Преподавателите* (проведено съгласно графика);
- *Първокурсниците* (проведено съгласно графика);
- *Отпадналите студенти* (проведено със съдействието на инспекторите от отдел „Учебен“).

➢ През месец февруари 2026 г. представители на ФККА преминаха *обучение за вътрешни одитори на тема „Система за управление на качеството ISO 9001:2015. Одитен процес“*, организирано от ръководството на Пловдивския университет. Обучението беше насочено към усъвършенстване на знанията и уменията на членовете на комисията за провеждане на вътрешни одити, оценка на съответствието с вътрешните стандарти и прилагане на добри практики при управлението на качеството.

➢ *Изготвяне и обсъждане на доклад за мненията на първокурсниците по анкетна карта № 10.* Резултатите от проучването са разгледани на заседанието на ФККА на 23.02.2026 г. Анализът насочва вниманието към началния етап на следването, когато яснотата на учебните изисквания, достъпът до информация и съдействието от преподавателите и служителите имат особено значение. Обсъждането на получените мнения дава основа за оценка на потребностите от подкрепа при приспособяването към университетската среда.

➢ *Изготвяне и обсъждане на доклад за мненията и предложенията на студентите по анкетна карта № 1.* Докладът е разгледан на заседание на Комисията на 16.03.2026 г. Обратната връзка от студентите допълва данните за организацията и провеждането на обучението. Разглеждането ѝ заедно с резултатите от проучването сред първокурсниците позволява да се съпоставят впечатленията от различни етапи на учебния процес и да се определят проблемните области, които изискват последващо внимание.

➢ *Подготовка и участие във вътрешния одит на ПН 3.7. „Администрация и управление“.* Представители на ФККА участваха в подготовката на необходимата документация и в заседанието по провеждането на одита на 27.03.2026 г. Работата обхвана осигуряването на материалите за проверката и представянето на данни за дейността на направлението.

➢ *Подготовка и участие във външния одит на ПН 3.3. „Политически науки“.* Комисията се включи в подготовката на документацията и в организирания на 14.05.2026 г. външен одит. Участието изискваше взаимодействие с обучаващата катедра за осигуряване на данни относно организацията на обучението и прилагането на изискванията за качество.

➢ През периода 11.2025 – 01.2026 г. ФККА взе активно участие в *изготвяне на документите, свързани с програмната акредитация на професионално направление 3.3. „Политически*

науки“. Дейността обхвана преглед и прецизиране на всички материали, изготвени от катедра ПННС с оглед осигуряване на пълнота, точност и съответствие с изискванията на действащите нормативни документи. Особено внимание беше отделено на проверката на доказателствените материали и съответствието им с отделните критерии за оценяване.

➢ *Организация на посещението и участие в заседанията на експертната група по програмна акредитация на ПН 3.8. „Икономика“ през декември 2025 г.* Дейността продължи работата по документите за самооценка от предходния отчетен период и осигури представянето на направлението на следващия етап от оценяването. Особено значение имаше съгласуването на информацията от катедрите с доказателствените материали за образователната и научната дейност.

➢ Членове на ФККА взеха участие в *заседание с експертната група на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА), проведена във връзка с програмната акредитация на ПН 3.3. Политически науки*. Работата беше осъществена съвместно с катедрата и факултетното ръководство и беше насочена към представяне на необходимите данни и разяснения в рамките на процедурата.

➢ На 06.03.2026 г. представители на ФККА се включиха в семинара *„Качество и устойчивост при програмната акредитация – повишаване на експертния капацитет на висшето училище и минимизиране на техническите и съдържателните пропуски в докладите самооценка“*, организиран от Пловдивския университет и Националната агенция за оценяване и акредитация. Разгледаните въпроси имат пряко отношение към подготовката на докладите самооценка, обосноваването на изводите и съответствието им с представените доказателства.

През следващия отчетен период една от важните задача пред ФККА е подготовката за програмна акредитация на ПН 3.7. „Администрация и управление“. Работата по подготвяне на документите изисква участие на комисията, обучаващата катедра и факултетното ръководство при обобщаването на резултатите от учебната и научната дейност и подбора на доказателствени материали. Подготовката за тази процедура следва да бъде продължение на текущата работа по качеството и да подпомага определянето на конкретни задачи за развитието на направлението.

3. Акредитация и следакредитационен контрол

Акредитацията и следакредитационния контрол са основни процеси, свързани с осигуряване на качеството на образователния продукт. ФИСН ежегодно провежда различни дейности по текущи процедури. През периода ноември 2025 г. – януари 2026 г. усилията на катедра „Политически науки и национална сигурност“ и ФККА бяха насочени към подготовката на документите за последваща програмна акредитация на ПН 3.3. Процесът беше свързан с верификация на данните от регистрите на НАЦИД (проверка на данните в Регистъра на академичния състав и Регистъра на научната дейност за предходните пет години), попълване на първични данни по всеки от стандартите в табличен вид и изготвяне на текстовете на: (1) доклад самооценка; (2) доклад за изпълнение на препоръките; (3) доклад самооценка за докторската програма от направлението, включващ информация за изпълнение на препоръките; (4) Приложения към всеки от посочените документи.

На заседание на ФС (Протокол №209/19.01.2026 г.) са приети Доклад-самооценка за програмна акредитация на професионално направление 3.3. Политически науки по утвърдените от НАОА критерии и приложения с доказателствени материали към него; Доклад самооценка за

докторска програма „Политически науки с включена в него информация за изпълнение на препоръките от предходната програмна акредитация и Доклад за изпълнение на задължителните препоръки на Постоянна комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана от предходна процедура и от процедури за следакдредитационното наблюдение и контрол. Въпреки многобройните трудности, успешно са изпълнени изискванията и задължителните препоръки, което осигури възможност за бъдещото развитие на професионално направление 3.3 Политически науки.

Посочените документи са утвърдени от АС (Протокол № 31, решение 28/26.01.2026 г.). През периода 04.06. – 06.06.2026 година се осъществи посещение на експертната група, която извърши проверка на място и оцени съответствието на предоставената информация с реалното състояние на учебната дейност, научната дейност и системата за управление на качеството във факултета. Процесът изисква активна и добре координирана подготовка, включително актуализиране на информацията, обобщаване на постигнатите резултати и представяне на доказателства за качеството на учебния процес, научноизследователската и проектната дейност. Съвместните усилия и последователната ни работа са от съществено значение за успешното преминаване на предстоящата акредитационна процедура. Към настоящия момент процедурата по програмна акредитация е в процес на изпълнение.

С Решение № ОА-06-392 от 30.09.2026 г. на Националната агенция за оценяване и акредитация ПН 3.8. „Икономика“ в Пловдивския университет получи обща акредитационна оценка 8,66. Във връзка с отсъствието на конкретни мотиви за определянето ѝ е изпратено възражение, в което се поставя въпросът за достоверността и съпоставимостта на използваната сравнителна основа. При количественото оценяване резултатите на направлението се съпоставят с най-високите стойности, отчетени от висшите училища по съответните показатели. Ето защо точността на тези референтни стойности и еднаквото прилагане на правилата за отчитане са съществени за аргументирането на крайната оценка. Възражението е насочено към изясняване на процеса по проверка на количествените данни, послужили за сравнение.

В съответствие с акредитационните изисквания и критерии за оценяване е важно отново да се подчертае, че *осигуряването и поддържането на качеството на обучението е споделена отговорност на целия академичен и административен състав на ФИСН*. Подобряването на показателите изисква общи усилия и съгласувани действия в различни направления. Сред тях се открояват: (1) преразглеждане и усъвършенстване на учебните планове и програми, така че да отговарят на съвременните изисквания на пазара на труда, с акцент върху практическата насоченост, развитието на ключови компетентности и дигитални умения; (2) подпомагане участието на студентите и докторантите в проектна дейност, научни форуми и изяви, международна мобилност с цел обучение и практика; (3) активна научноизследователска дейност и публикуване на резултатите в утвърдени международни издания и бази данни, което допринася за повишаване на разпознаваемостта и академичния престиж на ФИСН; (4) развитие на съвременна дигитална учебна среда, която подпомага качественото и достъпно обучение чрез осигуряване на електронни ресурси и използване на интерактивни модели.

II. РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

1. Академичен състав

Деканското ръководство продължава да води последователна и разумна кадрова политика, насочена към осигуряване на стабилност и дългосрочно развитие на ФИСН. Усилията са съсредоточени върху поддържането на квалифициран преподавателски състав и създаването на условия за професионално развитие и академично израстване на всички преподаватели съгласно ясни критерии и показатели за оценка на научната и преподавателската дейност.

Понастоящем академичният състав на Факултета по икономически и социални науки се състои от 50 преподаватели на ОТД, от които: 9 професори, 20 доценти, 21 нехабилитирани преподаватели (19 от тях с ОНС „доктор“) и 46 хонорувани преподаватели в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

През периода ноември 2025 г. – октомври 2026 г. във ФИСН са обявени и проведени следните конкурси, свързани с академичното израстване на преподавателския състав:

1) за заемане на академичната длъжност *„професор“* по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление (Количествени методи и моделиране в управлението). Конкурсът е спечелен от доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова.

2) за заемане на академичната длъжност *„професор“* по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика (Маркетинг). Конкурсът е спечелен от доц. д-р Теофана Валентинова Димитрова.

3) за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ по област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност (Финансово разузнаване и оперативно-издирвателна дейност за разкриване на финансово-икономически престъпления). Конкурсът е спечелен от д-р Костадин Рангелов Баков.

4) за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика (Регионална икономика и политика). Конкурсът е спечелен от д-р Юлиян Илинов Моллов.

2. Атестационни процедури

Комисията по атестиране във ФИСН осъществява дейността си като постоянен факултетен орган, подпомагащ процеса на оценяване на академичния състав. Нейната работа е насочена към прилагане на единни критерии и процедури за атестация, които да осигуряват обективност, последователност и съответствие с нормативните изисквания на университета.

Работата на Комисията по атестиране през отчетния период се характеризира с последователност, коректност и добро взаимодействие с катедрите, което осигурява прозрачност и равнопоставеност в атестационния процес. В своята дейност комисията прилага единни критерии, осигуряващи обективна оценка на учебната, научноизследователската и административната дейност на преподавателския състав.

През ноември 2025 г. приключиха атестационните процедури на четирима преподаватели, заемащи академичната длъжност „главен асистент“. По един преподавател е атестиран от катедрите „Икономически науки“, „Политически науки и национална сигурност“, „Управление и

количествени методи в икономиката“ и „Маркетинг и МИО“. Всички приключили процедури са с положителна оценка.

Към настоящия момент в процес на провеждане са процедурите на десет преподаватели: един професор, двама доценти, четирима главни асистенти, един асистент и двама преподаватели. По катедри разпределението е следното: „Икономически науки“ – двама; „Политически науки и национална сигурност“ – един; „Управление и количествени методи в икономиката“ – трима; „Маркетинг и МИО“ – трима; „Финанси и счетоводство“ – един. Осем от процедурите са преминали успешно през разглеждане и положителна оценка от катедрения съвет на съответното звено, като предстои тяхното представяне при следващите етапи на процедурата. Приключването на процеса по атестация и представянето на обобщен доклад пред Факултетния съвет са планирани за началото на месец ноември 2026 г.

За последващ период са предвидени атестации на още трима преподаватели – един доцент от катедра „Маркетинг и МИО“ и по един главен асистент от катедрите „Политически науки и национална сигурност“ и „Управление и количествени методи в икономиката“.

3. Научноизследователска дейност

Научноизследователската дейност на ФИСН през отчетния период продължава да е един от най-сериозните ангажименти в работата на академичния състав. Следва се линия на разширяване на обхвата на научните дейности и повишаване на активността на преподавателите и студентите в научните изследвания. Факултетът полага усилия за популяризиране научната продукция на изследователския си състав и за осигуряване на актуална информация относно възможностите за повишаване разпознаваемостта в научните мрежи. Може да се отбележи, че научноизследователската активност във ФИСН през отчетния период продължава да се поддържа на традиционното ниво. В основната си част тя отново е съсредоточена в катедрените колективи, но следва да се отбележат положителните тенденции към засилване на научното сътрудничество между катедрите във факултета, интердисциплинарното взаимодействие с учени от други факултети на Пловдивския университет, както и други висши училища, което е в съответствие с националните и европейски стратегически документи за развитие на научните изследвания.

На 15.10.2026 г. се проведе и студентско-докторантската научна конференция на тема *„Икономика, управление и дигитализация“*, организирана от Факултета по икономически и социални науки и в рамките на проект ФП25-ФИСН-012 „Интелигентна система за оценяване на ключови компетентности на студенти (StuEDU)“ към Фонд „Научни изследвания“ при Пловдивския университет. В резултат от събитието се подготвя рецензиран сборник с научни доклади – на български език, който ще съдържа повече от 33 научни публикации. На всички доклади, допуснати до участие и отговарящи на изискванията, са присъдени DOI номера. Сборникът ще бъде включен в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с рецензиране и ще е предложен за индексиране в CEEOL и Google Scholar.

През отчетния период е продължена утвърдената практика за отчитане на изследователската и публикационна дейност на академичния състав на ФИСН в двата национални регистъра – Регистъра за научната дейност и Регистъра на академичния състав, поддържани от Националния център за информация и документация.

Обективни индикатори за активната научна дейност на академичния състав на ФИСН са

поддържаната публикационна активност, участията в национални и международни научни форуми, издадените монографични трудове, както и рецензирането на научни работи в специализирани научни списания. Наред с това следва да се отбележи и повишаване качеството на публикуваните резултати, показателно за което е както поддържането на относително голям брой на статиите в научни издания, индексирани в световните бази данни, така и на броя на цитиранията от чуждестранни автори.

Показателите и правилата за оценяване на научната работа с цел разпределяне на допълнителни възнаграждения за научна дейност се определят от УС на ФНИ и се одобряват от Академичния съвет на ПУ. Те включват публикации, цитирания, участия в конференции и др. Правилата за оценяване претърпяха промени през годините с тенденция да се дава по-голяма тежест на научните трудове, индексирани в Scopus и WoS, както и на цитирания, видими в тези информационни системи, защото са определящи за статута на Пловдивския университет като научноизследователско висше училище. Като допълнение на вътрешноуниверситетското подпомагане на научноизследователска дейност все още се прилага и програма на МОН, по която се поемат разходи за публикуване на статии, попадащи в квартилите на Scopus/WoS.

В научния отчет на ФИСН, представен през месец март 2026 г., присъстват **76 научни труда**, от които: 3 монографии, 5 студии и 68 статии.

Следва да се отбележи, че наред с публикационната активност на академичния състав, студентските научни прояви са друг важен момент в научната дейност на ФИСН. В резултат на активността на нашите студенти са реализирани над 40 публикации на обучаемите от ОКС „бакалавър“, „магистър“ и ОНС „доктор“.

На основата на представената информация за публикационната активност на преподавателите и студентите от Факултета по икономически и социални науки през 2026 г. могат да се формулират следните изводи:

1) Забелязва се прираст на научните резултати в сравнение с предходната календарна година.

2) През отчетния период са публикувани 29 (18 през предходния период) научни труда на преподаватели от ФИСН в научни списания и сборници в Scopus и Web of Science. Те са разпределени, както следва: две в списание от първи квартил Q1 (0 през предходния период); десет в списания от втори квартил Q2 (5 през предходния период); две в списания в трети квартил Q3; четири в списания в четвърти квартил Q4; единадесет реферирани в базите данни Scopus и Web of Science без Q.

3) Регистрирани са **2087 цитирания** (спрямо 1014 цитирания през предходния отчетен период), от които **1140 в базите данни Scopus и Web of Science** (630 през предходния период) и 947 в научни трудове извън тези източници (384 през предходния период).

Отбелязаният напредък по броя на цитиранията в Scopus и/или Web of Science е забележим и се надяваме, че отново ще намери отражение върху нашата позиция по професионални направления в рейтинговата система.

Представените резултати дават основание през следващия отчетен период усилията да бъдат насочени към повишаване на качеството на научните изследвания, разширяване на сътрудничеството и по-активно участие на младите изследователи. В тази връзка се очертават следните приоритети:

- Да се поддържа постигнатото нарастване на публикационната активност в издания, индексирани в Scopus и/или Web of Science, с акцент върху научния принос и обосноваността на представените резултати.
- Да се насърчава публикуването в утвърдени научни списания с високи показатели за научно влияние, съобразно предмета на изследванията.
- Да се развиват съвместни изследвания между катедрите на ФИСН и с учени от други висши училища и научни организации в страната и чужбина.
- Да се разширява участието на студенти и докторанти в научноизследователската и научно приложната дейност чрез включването им в изследователски екипи, подготовката на публикации и представянето на резултати пред научна общност.
- Да се насърчава участието на преподавателите като рецензенти и членове на редакционни колегии на научни списания.
- Да се разширява съвместната научноизследователска работа с представители на бизнеса и институциите чрез съвместни проучвания относно разработване и прилагане на научно обосновани решения в тяхната дейност.
- Да се подпомага подготовката на предложения за финансиране на научни изследвания и включването на млади учени в тяхното изпълнение.
- Да се осигурява своевременно отразяване на научните резултати в съответните регистри и авторски профили, включително ORCID, ResearchGate и Google Scholar. Публикациите да се споделят при спазване на авторските права и условията на издателите.
- Да се спазват последователно изискванията за научна добросъвестност при работата с източници и данни, определянето на авторския принос и представянето на изследователските резултати.

Научната дейност на академичния състав, студентите и докторантите на ФИСН през отчетния период са представени на 30 национални и международни научни форуми:

1) International Scientific-Business Conference „LIMEN“ – Виена, Австрия, University of Vienna.

2) Translation and Localization: Political Catchwords/Catchphrases in the Bulgarian Domain and Beyond – Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

3) X International Scientific Conference „High Technologies. Business. Society 2025“ – Боровец, България.

4) XXII International Scientific Congress „Machines. Technologies. Materials“, Winter Session – Боровец, България.

5) Международна научно-практическа конференция „Счетоводството и контролът: традиции и нови предизвикателства при създаване на стойност и устойчивост“ – Варна, Икономически университет – Варна.

6) Научен форум „Революции и Еволюции“ – Студентски съвет при Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Участие в работилница на тема „Предприемачество“.

7) Национална научна конференция с международно участие „Войната, лидерите и народите“ – Велико Търново, Исторически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

8) The 12th International Conference – Елбасан, Албания.

9) Научна конференция с международно участие по повод 30-годишнината на Тракийския

университет – Стара Загора.

10) 6th International Conference on Natural Products Utilization „From Plants to Pharmacy Shelf“ – Банско, България.

11) NextStepEU Scientific International Conference „Challenges, Opportunities and Policies for Sustainability in the European Union“ – Яш, Румъния.

12) Черноморски форум „Дигитални финанси“ – Варна, Икономически университет – Варна. Участие с водещ доклад в панел „Наука за финтех“.

13) Единадесета международна кръгла маса „Проблеми на обществената комуникация“ – София, Университет по библиотекознание и информационни технологии.

14) Годишна конференция на Националния военен университет – Велико Търново.

15) Кръгла маса „Адаптиране на пазара на труда в условията на членство в еврозоната: социално-икономическа динамика, технологична модернизация, демографски промени и образователно преструктуриране“ – Институт за икономически изследвания при БАН. Участие с доклад „Устойчиво развитие и пазара на труда“.

16) Summer School on Modeling, AI, and Complex Systems 2025 – Рила, България.

17) International Scientific Conference „Management and Engineering“ (ISCME'25), Технически университет – София.

18) 9th International Scientific Conference „Economics, Management and Business“ – Словакия.

19) Юбилейна научна конференция с международно участие „Traditions Meet Innovations“, посветена на 80-годишнината на Аграрния университет – Пловдив.

20) International Conference on Green Technologies and Sustainable Ecosystems, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

21) Научна конференция на Съюза на учените в България –Пловдив „Дни на науката“ – Пловдив.

22) Конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“ – Пловдив, Пловдивски университет.

23) Научна конференция „Преосмисляне на политиката в променящия се свят. 35 години катедра „Политология“ – София, Университет за национално и световно стопанство.

24) Международна научна конференция „Изкуствен интелект и електронно лидерство“ – Пловдив, Дом на науката и техниката.

25) 14th International Scientific Conference on Engineering, Technology and Systems „TechSys“.

26) 51st International Conference „Applications of Mathematics in Engineering and Economics – Созопол, България.

27) International Scientific Conference „The Economy of the 21st Century: Economic Innovations and Sustainable Growth“ – София, Нов български университет.

28) Шеста международна научно-практическа конференция „Управление на човешките ресурси“ – Варна, Икономически университет – Варна.

29) Научна конференция „Икономика, управление и дигитализация“, ФИСН.

30) MEDA (+ Workshop in Master of Economics Analysis and Data Science) – научна конференция, Университетът на Македония, Солун – Гърция.

III. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ И ПАРТНЬОРСТВА

1. Международно сътрудничество

Международното сътрудничество продължава да заема важно място в дейността на Факултета по икономически и социални науки. То подпомага академичния обмен, развитието на научноизследователската работа и разширяването на възможностите за професионална реализация на студенти и преподаватели.

През периода ноември 2025 г. – октомври 2026 г. ФИСН, в съответствие със стратегията на Пловдивския университет, поставя акцент върху насърчаването на академичната мобилност като инструмент за разширяване на преподавателската и научноизследователската дейност и за задълбочаване на международното сътрудничество. Основни резултати по програма Еразъм + през отчетния период е представена в *Таблица 3*.

Таблица 3. Основни показатели за международната дейност по програма Еразъм + на ФИСН през периода ноември 2025 – октомври 2026 година

Показател	Брой
Нови международни партньорства	4
Изходящи студентски мобилности с цел обучение	7
Изходящи студентски мобилности с цел практика	2
Изходяща мобилност за краткосрочна практика	2
Входящи студентски мобилности с цел обучение	4
Преподаватели, провели курсове на чужд език	6
Предвидени дисциплини за обучение на входящи студенти на чужд език	15
Изходящи мобилности с цел преподаване	5
Изходящи мобилности с цел обучение	4

С активното съдействие на колеги от факултета и университета през периода бяха създадени нови партньорства в рамките на програма „Еразъм+“ с: (1) University of the Peloponnese, Гърция с област на обучение Политология; (2) Ilia State University, Грузия с област на обучение Бизнес администрация и мениджмънт; (3) Afyon Kocatepe University, Турция с област на обучение Мениджмънт на туристическия бизнес и (4) University St. Kliment Ohridski – Bitola, Северна Македония с области на обучение Икономика и Бизнес администрация. Успоредно с изграждането на нови партньорства ФИСН участва активно и в разширяването на обхвата на съществуващи споразумения по програма „Еразъм+“, сключени от други факултети, когато академичният профил на партньорските институции позволява включването на направленията, представени във ФИСН. Бяха предприети и действия за разширяване на партньорската мрежа, като понастоящем се водят преговори за разширяване на сътрудничеството с Democritus University of Thrace, Гърция; Catholic University in Ružomberok, Словакия и University of Bielsko-Biala, Полша. ФИСН има 32 активни международни партньорства в 14 страни. Заедно с разширяването на мрежата от партньорски институции все по-важно значение придобива и устойчивото поддържане на вече

установените договорни отношения, което изисква по-активно използване на съществуващите възможности за студентска и преподавателска мобилност.

През втория семестър на академичната 2025/2026 г. са реализирани четири изходящи студентски мобилности с цел обучение в Торино и Рим, Италия, и Виена, Австрия на студенти от специалностите Финанси, Международни икономически отношения (2) и Бизнес мениджмънт. През първия семестър на академичната 2026/2027 г. още трима студенти на ФИСН от специалности Бизнес мениджмънт (2) и Икономика и бизнес осъществяват мобилност с цел обучение съответно във Виена, Рим и Торино. Наред с мобилностите с цел обучение са завършени две студентски мобилности с цел практика от студенти в магистърска степен – в Рим, Италия, и в Антверпен, Белгия. Интерес се наблюдава и към краткосрочните мобилности с цел практика, като през отчетния период двама студенти са кандидатствали за участие в този вид мобилност.

По отношение на входящата мобилност през втория семестър на академичната 2025/2026 г. е реализирана една студентска мобилност с цел обучение от Лисабон, Португалия. В началото на академичната 2026/2027 г., през месец септември, факултетът прие трима входящи студенти от Торино, Италия и Валядолид, Испания. През 2025/2026 академична година общо шест преподаватели от ФИСН са провели курсове на чужд език, предназначени както за входящи студенти от Факултета, така и за студенти от други факултети на университета.

За академичната 2026/2027 г. преподавателската ангажираност на ФИСН по отношение на входящите студенти по програми за мобилност включва 15 дисциплини, предлагани на английски език. Продължава да се наблюдава интерес към дисциплините, предлагани от ФИСН и от страна на входящи студенти, обучаващи се в други факултети, което разширява участието ни в общоуниверситетската среда за обучение на чуждестранни студенти.

През месец октомври 2026 г. е проведена традиционната информационна среща за студентите от ФИСН, посветена на възможностите за участие в програма Еразъм +, а практическият аспект е допълнен от представяне на личния опит на студентка от специалност Международни икономически отношения, реализирала мобилност за обучение в Рим, Италия.

През отчетния период се отчита нарастващ интерес към възможностите за обучение и професионално развитие в международна среда, предназначени за административния състав от ФИСН. Положителна тенденция се наблюдава и по отношение на мобилностите с цел преподаване. Преподавателите от ФИСН продължават активно да използват възможностите за международен академичен обмен, споделяне на преподавателски опит и развитие на сътрудничеството с партньорски университети. През академичната 2025/2026 г. са реализирани общо пет мобилности на преподаватели и служители от ФИСН, четири от които с цел преподаване. През настоящия семестър са осъществени още четири мобилности – една с цел преподаване и три с цел обучение. Това означава, че за целия отчетен период са реализирани общо девет мобилности на преподаватели и служители, от които пет с цел преподаване (от направление Администрация и управление – 3; от направление Икономика – 2) и четири с цел обучение (една преподавателска от направление Икономика и три от административния състав на ФИСН).

ФИСН продължава да развива своята международна дейност и чрез участие в инициативи по линия на програмата CEEPUS, насочени към утвърждаване на международното академично сътрудничество. В края на октомври 2025 г., в рамките на тази програма се осъществява посещение на представители на Университета „Св. Климент Охридски“ – Битоля. Организирана и

проведена е лекция за студенти и докторанти на тема „Политиката в областта на конкуренцията и конкурентното право на ЕС и Западните Балкани – хармонизация, предизвикателства и бъдещи стъпки“, представена от проф. Елизабета Тошева. В рамките на посещението, с участието на проф. Светлана Веляновска, както и на студенти и докторанти от ФИСН и Юридическия факултет, е проведен и съвместен Уъркшоп по академично писане.

През декември 2025 г. Факултетът по икономически и социални науки беше домакин на публична лекция на д-р Андрей Радулеску, старши изследовател в Института по световна икономика към Румънската академия на науките. Лекцията на тема „Macroeconomic Climate at the End of 2025 – from the World Economy to Europe and CEE“ представи актуални тенденции и предизвикателства пред световната, европейската и регионалната икономика.

През април 2026 г. е реализирана входяща преподавателска мобилност на доц. д-р Каролина Бланес от Политехническия университет във Валенсия, Испания. В рамките на посещението си тя изнесе открити лекции на теми „Емоционална интелигентност според модела на Mayer–Salovey“ и „Данъчната система на Испания“.

Факултетът продължава активното си участие в докторантската мрежа CESEENet, която обединява университети от Централна и Югоизточна Европа с цел насърчаване и улесняване на академичното сътрудничество в областта на обучението в ОНС „доктор“. Чрез тази мрежа създаваме възможности за обмен на добри практики, споделяне на научен опит и разширяване на академичните партньорства между докторанти, научни ръководители и институции.

През следващия отчетен период водеща задача е установените партньорства да намират по-широко приложение в учебната и научната работа. Усилията са насочени към разширяване на краткосрочните докторантски мобилности и увеличаване на преподавателския обмен с цел преподаване. Важно е придобитият опит да бъде споделян във факултета и да намира продължение в обновено учебно съдържание, съвместни дейности и устойчиво научно сътрудничество.

2. Проектна дейност

Факултетът по икономически и социални науки продължи да развива активно своята проектна дейност. Преподаватели участваха в конкурсни процедури за финансиране на изследвания по важни обществени и образователни теми. Към момента във ФИСН се изпълняват следните пет проекта, по които преподаватели, докторанти и студенти работят съвместно за постигане на конкретни резултати в научната и приложната дейност:

1) Проект DRP0301060 “*InDiMaND – Integrated Disaster Management Network in the Danube Region”*, финансиран по Програма „Дунавски регион“ 2021–2027, Приоритет 2.2 „Подобряване на управлението на риска от бедствия и устойчивостта“, съфинансиран от Европейски фонд за регионално развитие.

2) Проект BG16RFPR002-1.014-0013-C01 *„Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни – Втори етап“* (ДИГД2), финансиран по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 (ПНИИДИТ), съфинансиран от Европейския съюз.

3) Проект BG05SFPR001-3.004 *„Подкрепа за развитие на проектна докторантура“* в рамките на Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“, Програма „Образование“ 2021-2027 г., Европейския социален фонд плюс.

4) Проект BG05SFPR001-3.002-0001 *„От висше образование към заетост“*, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран от Европейския съюз.

5) Проект ФП25-ФИСН-012 *„StuEDU: Интегриран подход и интелигентна система за оценяване на ключовите умения и профила на студентите“*, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ при Пловдивския университет.

През 2026 г. приключи изпълнението на проект Д23-ФИСН-022 „Extended Automatic Natural Text Processing Engine for Psychological Profiling (Ex-ANTE Pro)“. Съществен резултат от работата на екипа от ФИСН е разработването и регистрацията на полезният модел *„Система за анализ и идентичност на ръкописен текст“* с рег. № 5197 U1 от Патентното ведомство на Република България.

Системата обединява обработката на ръкописни изображения, разпознаването на текст и сравнителното изследване на неговите особености. ТЯ проследява признаци на почерка, сред които наклонът и размерът на буквите, свързването на отделните знаци и разстоянията между думите и редовете. Чрез предварително обучени невронни мрежи ръкописът се преобразува в машинно четим текст, което позволява наред с графичните особености да бъдат изследвани строежът на изреченията, употребяваните словосъчетания и характерните изразни средства. Основната цел е да се подпомогне изграждането на психологически профил на индивида чрез съвместно изследване на особеностите на почерка и езиковия изказ в ръкописния текст. Системата съпоставя извлечените показатели с предварително създадена база данни, свързваща образци на ръкописен текст с психологически характеристики, установени чрез анкетно проучване. По този начин се търсят зависимости между начина на писане, използваните изразни средства и личностните особености на автора, които да послужат за формулиране на изследователски обосновани предположения за неговия профил.

През август 2026 г. е подадено проектното предложение *„Vocational Excellence for Social Enterprise: Building Skills Ecosystems for Inclusive Local Economies“* (CoVE-IMPACT) по програма „Еразъм+“ (2021–2027), в рамките на схемата „Центрове за високи постижения в професионалното образование и обучение“ – ERASMUS-EDU-2026-PEX-COVE, в което ФИСН е партньор съвместно с University of Macedonia в Гърция, Odisee University of Applied Sciences в Белгия, University of Murcia в Испания, University of Bologna в Италия, организации в областта на социалното предприемачество и търговско-промишлени палати.

Предложението е насочено към развитието на умения за социално предприемачество и подкрепа на местни икономики, които създават възможности за участие на различни обществени групи. За ФИСН подготовката на предложението е възможност да обвърже знанията и изследователския си опит в икономиката и управлението с международното сътрудничество в образованието. Кандидатстването разширява проектната дейност на факултета в област, която има отношение както към подготовката на специалисти, така и към развитието на местните общности.

В допълнение към представените проекти, изследователи от ФИСН участват и в научни екипи, ръководени от колеги от други факултети, университетски звена и външни институции. Това участие дава възможност за обмен на опит и експертиза между различни научни направления и допринася за разширяване на сътрудничеството в рамките на университета и извън него.

В условията на засилена конкуренция за национално и европейско финансиране развитието на проектната дейност на ФИСН изисква добре обосновани предложения, които съчетават

научен принос с възможности за практическо приложение. Съществено значение имат сътрудничеството с бизнеса и институциите и участието в международни консорциуми. Тези партньорства позволяват научните задачи да бъдат свързани с конкретни обществени и стопански потребности и създават условия за по-широко използване на получените резултати. Успешното изпълнение на проектите изисква ясни отговорности, добро управление на средствата и последователно проследяване на извършената работа. Включването на млади изследователи в проектната дейност е важно както за тяхната подготовка, така и за приемствеността по отношение на научните екипи.

3. Партньорства

През периода ноември 2025 – октомври 2026 г. Факултетът по икономически и социални науки и Комисията по професионална реализация и връзки с бизнеса (ФКПРВБ) продължават активно дейността си по подкрепа на студентите в тяхната професионална ориентация, подготовка и реализация. Водещо направление в работата е изграждането и поддържането на ефективно сътрудничество между ФИСН, работодателите и различни институции, с цел по-добро съчетаване на теоретичната подготовка и практическото ѝ приложение.

Дейността обхвана организацията на стажовете, привличането на нови партньори, провеждането на изнесени занятия и срещи с представители на различни професии. Тези дейности допълват учебната работа, като позволяват на студентите да прилагат знанията си, да се запознават с изискванията на работодателите и да правят по-информиран избор за бъдещото си развитие.

Съществена част от работата през периода е насочена към усъвършенстване на организацията на студентските стажове. Предложена е процедура, която определя нейните функции и последователността на дейностите по организиране и отчитане на стажовете. Създаден е регистър на стажантските позиции и е въведен формуляр за оценка от работодателите. По този начин се създават условия за проследяване не само на предоставените възможности, но и на представянето на студентите и придобитите практически умения.

В резултат на сътрудничеството с партньорските организации са постъпили 15 предложения за стаж в областта на маркетинга, продажбите, финансите, счетоводството, управлението на качеството и административната дейност. Предложенията са разпространявани чрез електронен бюлетин, раздел „Кариери“ на факултетния сайт, социалните мрежи и информационни срещи.

Наред с тези дейности се провеждат регулярни срещи с партньорските организации за обсъждане на възможностите за стаж, изискванията към подготовката на завършващите и участието на специалисти в учебния процес. Сред проведените срещи се открояват тези с „БТЛ Индъстрийз“ ЕАД, „Прокредит Банк“, „Франпорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД, „Роял Хотелс“, „Естео“ ЕООД и хотел „Радисън“ – Пловдив. Разговорите обхванаха и възможности за съвместни задачи и практически разработки, които студентите да подготвят по конкретни области от дейността на организациите.

През отчетния период са сключени четири нови договора за сътрудничество с „БТЛ Индъстрийз“ ЕАД, „Дунапак Родина“ АД, „Естео“ ЕООД и „Витус“ ЕООД.

Студенти от трети курс на специалност „Маркетинг“ посетиха ТЕД БЕД ЕАД, където се запознаха с дейностите по управлението на производството, външните пазари и маркетинга.

За студентите от четвърти курс на специалност „Икономика и бизнес“ е организирано обучение в „БТЛ Индъстрийз“ ЕАД, насочено към управление на инвестициите, капиталовото

бюджетиране и риска при инвестиционните проекти. Посещението включи разглеждане на производствената база и представяне на изискванията при подбор на служители, както и възможностите за професионално развитие.

В сътрудничество с „Алкао“ е проведено изнесено обучение за студенти от четвърти курс на специалност „Маркетинг“. Представени са дейността на дружеството, стажантската програма и конкурсът за годишна стипендия. Партньорството с „Естео“ ЕООД включи посещения в производствената база и обучение на тема „Пътят на продажбата“, в което чрез практически упражнения и ролеви игри студентите развиваха умения за работа с клиенти и осъществяване на продажби.

Продължи съвместната работа с Limakon по дисциплината „Директен маркетинг“. Студентите от четвърти курс на специалност „Маркетинг“ разработваха задания по предварително подготвена методика и представяха решенията си пред екип на дружеството. Получената оценка от специалисти им позволява да съпоставят своята подготовка с изискванията при изпълнение на професионални задачи. Проведени бяха също срещи с представители на „Алкао“ и Social Freaks, а за студентите от магистърска програма „Бизнес психология“ е организирано практическо занятие. Представител на ръководството на ТЕД БЕД ЕАД запозна обучаваните в магистърска програма „Маркетинг и продажби“ с дейността и стажантската програма на дружеството. Сред публичните събития се откроi и семинара „Брандираното съдържание като иновативна стратегия в маркетинга и рекламата“.

Сътрудничеството със Съвета по туризъм – Пловдив продължи чрез инициативи с непосредствено участие на студентите от специалност „Мениджмънт на туристическия бизнес“, които взеха участие в конкурс с рекламно-информационни видеоклипове и още няколко събития, организирани от Съвета.

ФИСН е един от инициаторите за реализиране на второто издание на програмата *„GEN I: Генерация иновация“*. Инициативата на Schwarz IT България се осъществи в партньорство с пет висши училища – Пловдивския университет, Университета по хранителни технологии, Медицинския университет – Пловдив, Техническия университет – София, филиал Пловдив и АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“. В програмата бяха включени общо 28 студенти от 21 специалности, разпределени в пет екипа. В продължение на три месеца те разработваха решения по задачи, предоставени от Kaufland България и „Фикосота“, с подкрепата на представители от бизнеса.

Традиционно ФИСН е част от *Международния панаир на учебно-тренировъчните фирми „ТФ ФЕСТ 2026“*. Двадесет и един студенти от различни специалности на Факултета се включиха като оценители в предварителния и финалния кръг на конкурсите. Тази отговорност им позволи да приложат знанията си и да обосноваят своите оценки. Трима преподаватели от ФИСН участваха в журито на първото издание на конкурса за социална иновация в образованието „Ирина Добриянова“.

Особено място в сътрудничеството с организации партньори зае десетото издание на *„Ден на професиите“*, чиито домакин за втори път е ФИСН. Инициативата на Rotaract Plovdiv – Philippopol и Interact Plovdiv – Philippopol предвижда срещи с представители на дванадесет професионални области, сред които: икономика и финанси, маркетинг и продажби, предприемачество и управление. Чрез участието на Факултета се подкрепи професионалното ориентиране на младите хора и се създаде възможност изборът на образование да бъде обсъждан във връзка със

съдържанието и изискванията към бъдещата професия.

Дългогодишното сътрудничество със средните училища получи развитие чрез образователната инициатива *„Студент за един ден“*. Първи в нея се включиха дванадесетокласници от специалностите „Оперативно счетоводство“ и „Банково дело“ на Националната търговска гимназия – Пловдив. Те участваха в упражнение по различни учебни дисциплини във ФИСН заедно с първокурсници от Факултета, с които изпълниха екипни задачи. Чрез непосредственото включване в обучението инициативата позволи на учениците да изградят по-ясна представа за университетската среда и да обвържат подготовката си с възможностите за продължаване на образованието си.

Тази инициатива продължи и в рамките на учебните часове по Статистика във ФИСН, където гостуваха ученици от девети клас също от НТГ, участващи в клуб по извънкласни дейности. Те представиха резултатите от разработено и проведено сред свои съученици и учители анкетно проучване по различни теми в областта на икономиката и управлението. Обсъжданията на използваните методи и начина на представяне на обобщените резултати насърчи интереса на учениците към работата с данни и показа как усвоените в училище знания могат да бъдат приложени в самостоятелно проучване и доразвити в последващото обучение.

Специално внимание заслужава и проведеният семинар *„Практически подходи в бизнес анализа – от потребностите до обоснованото решение“* сред студентите от магистърска програма „Икономическо моделиране и бизнес анализ“. Реалните казуси бяха насочени към връзката между установяването на действителните потребности и избора на приложимо решение. Съпоставянето на очакваните ползи, необходимите ресурси и ограниченията даде възможност на магистрите да обосноват решенията си чрез ясни критерии. В този контекст е разгледано и използването на изкуствен интелект, при което водещо остава критичното оценяване на получените резултати.

Сътрудничеството с държавните институции допълва практическата подготовка на студентите чрез посещения в Народното събрание, Областна администрация – Пловдив и звена на Единната спасителна система. Срещите дават възможност за непосредствено запознаване с парламентарния контрол, работата на областната администрация и организацията на действията при бедствия и аварии. Изучаваните теми са свързани с конкретни примери за разпределението на отговорностите и взаимодействието между институциите, а част от занятията включват и практически упражнения.

Студенти от специалност „Публична администрация“ участваха в *„Ден на отворените врати“* в Апелативна, Окръжна и Районна прокуратура – Пловдив. Срещите със съдебни служители и посещението в деловодството на институциите предоставят възможност за непосредствено запознаване с работата на съдебната администрация. Инициативата допълни практическата подготовка по специализация „Съдебна администрация“ и допринесе за по-ясна представа за професионалните задължения и изискванията към работата в тази област.

ФИСН продължава да поддържа активно партньорство с *Центъра за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти в нашия университет*. Academia Iuventutis организира обучителни, специализирани и езикови курсове, различни интердисциплинарни форуми и мероприятия за изграждане на докторантска общност в университета, а нашите докторанти взеха активно участие в голяма част от проведените курсове.

Разгледани в своята цялост, дейностите, осъществени през отчетния период, очертават последователен подход към обвързване на обучението с професионалното ориентиране и практическата подготовка. Партньорствата с работодатели осигуряват възможности за работа по конкретни задачи в реална професионална среда, а съвместните инициативи със средните училища подпомагат информирания избор и прехода към висше образование.

4. Постижения на студентите на ФИСН

Участието на студентите в инициативите на Факултета, университета и в различни научни форуми е съществена част от академичния процес и важен елемент от тяхното развитие. През периода ноември 2025 – октомври 2026 г. студенти от ФИСН по традиция взеха активно участие в редица национални и международни научни конференции, като част от техните разработки са публикувани в сборници и специализирани издания.

Наред с резултатите от учебната и научната работа, през отчетния период студентите на ФИСН получиха отличия от национални състезания, академични надпревари и спортни форуми, сред които се открояват следните:

- Студент от магистърска програма „Счетоводство и анализ“ е носител на стипендията на Ректора „Студент на годината на Пловдивския университет“ за 2025 г. Отличието е присъдено на възпитаник на специалност „Финанси“, завършил бакалавърското си обучение с пълно отличие и продължил подготовката си във ФИСН. Неговите постижения включват участие в научноизследователски проекти, образователни инициативи и дейности в подкрепа на младите хора.
- Студент от магистърска програма „Счетоводство и анализ“ завоюва първо място в Националното студентско състезание по счетоводство „Уча и мога“ – 2026 г. , организирано от катедра „Счетоводна отчетност“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов и департамент „Икономика“ при Нов български университет.
- Първокурсничка от специалност МИО на ФИСН спечели бронзов медал в индивидуалното класиране на „Националната студентска олимпиада по математика“ през 2026 г. Висок резултат в състезанието постигна и още една първокурсничка от специалност МИО, която завърши на четвърто място. За успешното им представяне допринесе и подготовката с преподаватели от Факултета по математика и информатика, чрез която сътрудничеството между двата факултета намира израз в подкрепата за задълбочаване на знанията и развитие на способностите на студентите.
- Студент от специалност „Маркетинг“ завоюва един златен и два сребърни медала по тенис на маса на Националната студентска универсиада „София 2026“. Към неговите успехи през периода се добавя и първото място в откритията турнир по тенис на маса „Spirit of Bulgaria“, проведен с участието на 64 състезатели от страната.
- Студент от специалност „Икономика и бизнес“ спечели златен медал като участник в отбора по тенис на Пловдивския университет на Националната студентска универсиада „София 2026“.
- Студентка от специалност „Публична администрация“ зае трето място в класацията „Спортист на Пловдив“ за 2025 г. Признанието е свързано с успешното ѝ международно представяне, включително бронзовия медал от Световното първенство по таекуондо в Италия, спечелен непосредствено преди началото на отчетния период.

ФИСН продължава да си партнира успешно с извънаудиторни студентски структури и клубове по интереси, които допринасят за развитието на активна и ангажирана университетска общност. Сред тях се открояват Студентският съвет, Клубът на мениджъра, Клубът на политолога и КиберКЛУБА – пространства, в които студентите имат възможност да развиват лидерски и организационни умения, да обменят идеи и да реализират различни инициативи.

IV. ОТГОВОРНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТСКИТЕ РЕСУРСИ

Отговорното управление на факултетските ресурси е основна предпоставка за осигуряване на качествено обучение, развитие на научноизследователската дейност и поддържане на устойчива академична среда. През отчетния период усилията на деканското ръководство са насочени към рационално използване на финансовите средства, последователно обновяване на материално-техническата база и подкрепа за развитието на академичния състав. При определянето на приоритетите се отчитат както текущите потребности на ФИСН, така и нарастващите разходи за персонал вследствие на последователните увеличения на трудовите възнаграждения. Повишаването на заплатите има съществено значение за мотивацията и задържането на академичния състав и служителите, като същевременно изисква внимателно финансово планиране, за да се осигурят необходимите средства за учебната и научноизследователската дейност и обновяването на материално-техническата база. Управлението на тези ресурси се осъществява в условията на съществени промени във висшето образование. Демографските тенденции, конкуренцията за привличане на студенти, ускореното развитие на технологиите и променящите се изисквания на пазара на труда налагат по-гъвкаво планиране. Нарастват и очакванията към практическата приложимост на обучението, достъпността на образователните ресурси и качеството на административното обслужване. Тези обстоятелства поставят пред факултетското ръководство задачата да съчетава финансовата устойчивост с необходимостта от постоянно осъвременяване на образователната среда.

Наличието на съвременно техническо оборудване и подходяща материална база е съществено условие за изпълнението на основните дейности на Факултета. Подобряването на материално-техническата база, използвана от ФИСН, остава сред постоянните приоритети на деканското ръководство. Материално-техническото осигуряване се реализира със средства, предоставяни от бюджета на университета за разходи за материали, със средства от платените магистърските програми и от проектната дейност. Съчетаването на тези източници позволява да се удовлетворяват текущите потребности и да се осъществява целенасочено обновяване на оборудването.

Устойчивото сътрудничество на ФИСН с бизнеса намери изражение в реализирането на два проекта, свързани с подобряване на материалната база – изграждането на споделено пространство от Банка ДСК (етаж 3, пред кабинети 350 и 351), както и започналото обновяване на зала 126 и пространството пред аудитория 6.

Компютърното и софтуерното осигуряване, включително мрежовата свързаност и достъпът до интернет, се поддържат на добро ниво. В обучението се въвеждат нови софтуерни продукти и се осъвременяват вече използваните. Прилагат се и програмни продукти с отворен код, които намират широко приложение в практиката и предоставят допълнителни възможности за обучение и самостоятелна работа на студентите.

Навлизането на изкуствения интелект и разширяващото се използване на цифрови технологии също поставят нови изисквания към управлението на факултетските ресурси.

Инвестициите в оборудване следва да бъдат съпътствани от развитие на компетентностите за неговото ефективно използване и от адаптиране на методите на преподаване и оценяване. Особено значение придобиват академичната почтеност, критичната оценка на информацията и отговорното използване на данни. Това изисква технологичното обновяване да се разглежда като част от цялостното повишаване на качеството на обучението и научната работа.

Наред с материалното и финансовото осигуряване, съществено значение има управлението на човешките ресурси. Развитието на академичния състав, развитието на млади преподаватели и изследователи и осигуряването на приемственост са определящи за дългосрочната устойчивост на Факултета. Съчетаването на преподавателска, научноизследователска, проектна и административна дейност изисква балансирано разпределение на натовареността и добра организация на работата. В този контекст усъвършенстването на административните процеси и използването на подходящи цифрови решения могат да подпомогнат по-пълноценното използване на времето и професионалния капацитет на преподавателите и служителите.

Предизвикателствата, свързани с привличането и задържането на студенти, също имат пряко отражение върху планирането на факултетските ресурси. Те налагат обвързване на приема, натовареността на преподавателите и използването на учебните ресурси с актуалните образователни потребности. Същевременно поддържането на конкурентоспособно обучение изисква актуализиране на учебното съдържание, развитие на практическата подготовка и укрепване на връзките с работодатели и партньорски организации. При разпределянето на ресурсите следва да се отчита приносът на тези дейности за качеството на подготовката и професионалната реализация на студентите.

През третата година от настоящия мандат ФИСН в известна степен запазва финансовата си устойчивост, което осигурява възможност за изпълнението на планираните дейности. Средствата са разпределяни в съответствие с основните приоритети на факултета. Рационалното управление на ресурсите и спазването на финансова дисциплина позволяват да се поддържа баланс между текущите потребности и стратегическите цели.

Отговорното управление на факултетските ресурси предполага прозрачност при определянето на приоритетите, последователност при изпълнението на решенията и диалог с академичната общност и студентите. Основна задача на деканското ръководство остава съхраняването на постигнатата финансова стабилност и насочването на наличните ресурси към дейности, които осигуряват устойчиво развитие на ФИСН, съвременна образователна среда и условия за качествена научноизследователска работа.

Уважаеми колеги,

Факултетът по икономически и социални науки е изправен пред редица предизвикателства, свързани с привличането и задържането на студенти, променящите се изисквания към качеството на обучението и бързото развитие на технологиите. Нарастващите разходи налагат внимателно планиране и ясно определяне на приоритетите. Съществена задача е постигането на баланс между финансовите възможности на Факултета, развитието на академичния състав и осигуряването на съвременни условия за обучение и научни изследвания.

Тези обстоятелства изискват своевременни решения, готовност за промяна и споделена отговорност. Особено важно е да съхраняваме ангажираността на преподавателите и служителите,

да подкрепяме младите колеги и докторантите и да осигуряваме условия за качествено обучение и професионално развитие на студентите. Откритото обсъждане на проблемите и възможните подходи за преодоляването им са основа за устойчивото развитие на факултета.

Деканското ръководство благодари на преподавателите, студентите, докторантите и служителите за положения труд и приноса към постигнатите резултати. Надграждането на постигнатото изисква внимателни решения в условията на нарастващи потребности и ограничени ресурси. Нашата обща задача е да посрещнем предстоящите предизвикателства с реалистична оценка на възможностите, последователност в действията и съзнание за общата ни отговорност за бъдещето на ФИСН.

19.10.2026 г.
гр. Пловдив